

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
ZEMĚDĚLSKÁ FAKULTA

Studijní program: B4131 Zemědělství
Studijní obor: Agropodnikání
Katedra: Veterinárních disciplín a kvality produktů
Vedoucí katedry: prof. Ing. Jan Trávníček, CSc.

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

**Vývoj legislativy zemědělských produktů živočišného původu v ČR v letech
1990 – 2012**

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Pavel Smetana, Ph.D.

Autor: Jitka Vychytilová

České Budějovice, duben 2014

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
Fakulta zemědělská
Akademický rok: 2012/2013

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Jitka VYCHYTILOVÁ**
Osobní číslo: **Z11526**
Studijní program: **B4131 Zemědělství**
Studijní obor: **Agropodnikání**
Název tématu: **Vývoj legislativy zemědělských produktů živočišného původu v ČR v letech 1990 - 2012**
Zadávací katedra: **Katedra veterinárních disciplin a kvality produktů**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Cílem práce je rešeršně zpracovat legislativní předpisy platné v ČR v uvedeném období a komentovat jejich změny.

Metodika: Zpracovat literární zdroje zabývající zadanou problematikou.

Závěr: Přehledné shrnutí nejdůležitějších výsledků.

Seznam použité literatury: V abecedním řazení.

Rozsah grafických prací: Nejméně 10 tabulek a grafů

Rozsah pracovní zprávy: 20-30 stran

Forma zpracování bakalářské práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

- Kadlec, P. et al.: Co byste měli vědět o výrobě potravin? : technologie potravin. Ostrava: Key Publishing, 2009, 1. vyd., 536 s.ISBN 978-80-7418-051-4
- Steinhauser, L. et al.: Produkce masa. LAST, 2005, 464 s.
- Odborné články z databází dostupných v katalogu akademické knihovny Jihočeské univerzity.
- Odborné články týkající se sledované problematiky v časopisech: Perspektivy jakosti, Journal of the Science of Food and Agricultural, Journal of Agricultural and Food Chemistry, Fleischwirtschaft International, Maso a ze sborníků z odborných konferencí
- Internetové databáze: ISI Web of Knowledge (Current Contents), Agroweb

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Pavel Smetana, Ph.D.

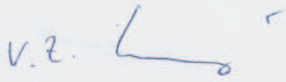
Katedra veterinárních disciplín a kvality produktů

Konzultant bakalářské práce: Ing. Dana Jirotková

Katedra veterinárních disciplín a kvality produktů

Datum zadání bakalářské práce: 26. března 2013

Termín odevzdání bakalářské práce: 30. dubna 2014

prof. Ing. Milošlav Šoch, CSc.
děkan

JIHOČESKÁ UNIVERZITA
V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
ZEMĚDĚLSKÁ FAKULTA
studijní oddělení
Studentská 13
370 05 České Budějovice

prof. Ing. Jan Trávníček, CSc.
vedoucí katedry

V Českých Budějovicích dne 26. března 2013

Prohlášení

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním diplomové práce, a to v nezkrácené podobě v úpravě vzniklé vypuštěním vyznačených částí archivovaných zemědělskou fakultou elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledky obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

V Českých Budějovicích dne 11. 4. 2014

.....
Jitka Vychytilová

Poděkování

Tímto bych chtěla poděkovat vedoucímu své bakalářské práce Ing. Pavlu Smetanovi, Ph.D. za cenné rady a připomínky, za vstřícnost a trpělivost. Děkuji také své rodině za trpělivost a podporu při studiu.

Abstrakt

Práce provází vývojem legislativních předpisů v oblasti zemědělských produktů živočišného původu za období 1990 - 2012. V úvodu je popsán systém právních předpisů České republiky, za ním následuje základní seznámení s jednotlivými kategoriemi živočišných produktů. Některé kategorie mají svou specifickou legislativu, v tom případě jsou právní předpisy pro určitý produkt popsány samostatně včetně jejich vývoje. Skupinu souvisejících zemědělských produktů uzavírá přehled legislativy, která je pro danou skupinu společná. Přílohou práce je souhrn, ve kterém jsou právní předpisy, spolu s uvedením oblasti, do které zasahují, chronologicky zobrazeny dle začátku jejich účinnosti.

Klíčová slova

Živočišné produkty, legislativa, potraviny, krmiva

Abstract

The thesis deals with development of legislation regulations in the field of agricultural products of animal origin in the period 1990 - 2012. The system of regulations of the Czech Republic is described in the introduction, followed by basic insight into the individual categories of animal products. Specific legislation applies to some categories, in such an instance the regulations are described separately for a particular product, including their development. A group of related agricultural products is concluded by a summary of legislation common for that group. A summary of regulations together with the fields they apply to in chronological order according to the effective dates form an annex to the thesis.

Key words

Animal products, legislation, food, fodders

Obsah

1	ÚVOD	8
2	LITERÁRNÍ PŘEHLED	9
2.1	PRÁVNÍ PŘEDPISY ČESKÉ REPUBLIKY	9
2.2	IMPLEMENTACE PRÁVA EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ	9
2.3	ZEMĚDĚLSKÉ PRODUKTY ŽIVOČIŠNÉHO PŮVODU	10
2.3.1	Živočišné produkty pro výrobu potravin	10
2.3.2	Souhrnná legislativa živočišných produktů pro výrobu potravin	17
2.3.3	Živočišné produkty pro technické využití	38
2.3.4	Vedlejší produkty živočišného původu	39
2.3.5	Souhrnná legislativa ostatních živočišných produktů	47
3	ZÁVĚR	52
4	SEZNAM LITERATURY A ZDROJŮ	54

1 Úvod

Vývoj legislativy zemědělských produktů živočišného původu je zpracován za období od roku 1990 do roku 2012. Základní požadavky na zacházení s živočišnými produkty upravují zejména veterinární předpisy. Vzhledem k tomu, že hlavním cílem zemědělské prvovýroby je výroba potravin, značná část právních předpisů se nachází v oblasti potravinového práva. Zemědělské produkty se dle svého využití dají rozdělit do tří základních skupin, a to živočišné produkty pro výrobu potravin, produkty pro technické využití a vedlejší živočišné produkty, přičemž jednotlivé skupiny nejsou ostře vymezené. Předpisy určují požadavky v rámci bezpečnosti a jakosti produktů, jejich klasifikaci a uvádění na trh, zpracování a další požadavky související především s ochranou zdraví člověka a možností kontroly výrobního řetězce.

Z hlediska vývoje právních předpisů je důležitým mezníkem připojení České republiky k Evropské unii, které ovlivnilo a dále ovlivňuje úpravy naší legislativy, a to ještě před samotným vstupem České republiky do Evropské unie. Přípravy na vstup byly zahájeny v době před vznikem samostatné České republiky s tím, že nová Evropská dohoda¹ uzavřená přímo s Českou republikou je platná od 1. února 1995. Harmonizace české legislativy s evropskou legislativou probíhala před vstupem do Evropské unie formou zapracování směrnic Evropského společenství do českých právních předpisů, po vstupu do Evropské unie dochází k rozšíření legislativy o přímo platná nařízení Evropského společenství. Vnitrostátní předpisy upravují zejména oblasti, které nejsou vymezeny evropskou legislativou.

Cílem práce je rešeršně zpracovat legislativní předpisy platné v ČR v uvedeném období a komentovat jejich změny.

¹ Evropská dohoda. In: *Evropská komise: Zastoupení v České republice* [online]. Evropská unie, 2014, © 1995–2014 [cit. 30.3.2014]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/ceskarepublika/index_cs.htm

2 Literární přehled

2.1 Legislativa České republiky

Právní systém v České republice má svou hierarchii, kde na vrcholu stojí nejsilnější zákon, a to Ústava České republiky spolu s Listinou základních práv a svobod a další ústavní zákony. O stupeň níže z hlediska právní síly je postaven zákon, pak jemu podřízené podzákoné právní předpisy, kterými jsou nařízení vlády, vyhlášky ministerstev či jiných ústředních orgánů a v nejnižší úrovni obecně závazné vyhlášky a nařízení krajů a obcí.²

Specifické postavení mají mezi předpisy mezinárodní smlouvy. Formy jejich aplikace do vnitrostátního práva mohou být odlišné. V případě transformace se doslovný text smlouvy vyhlásí ve formě vnitrostátního pramenu práva, v případě adaptace se závazky ze smlouvy přenesou obsahově do textu zákona, čímž se právo sladí, nebo-li harmonizuje. Pokud stát poskytne mezinárodní smlouvě sílu vnitrostátního práva jedná se inkorporaci.¹

V roce 2002 došlo k významné změně, a to na základě Euronovely Ústavy. Bylo upraveno znění čl. 10 tak, že vyhlášené mezinárodní smlouvy, kterými je Česká republika vázána, jsou součástí právního řádu České republiky, za podmínky, že k jejich ratifikaci dal Parlament souhlas. Z toho vyplývá v případě nesouladu smlouvy se zákonem, že přednost mají ustanovení mezinárodní smlouvy.¹

2.2 Implementace práva Evropských společenství

Legislativní pravidla Vlády určují podmínky přípravy právního předpisu mimo jiné tak, aby byl v souladu s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána a v souladu s právem Evropské unie.³

Implementace práva Evropské unie se zpracovává podle Metodických pokynů pro zajišťování prací při plnění legislativních závazků vyplývajících z členství ČR v EU. Po vyhlášení v Úředním věstníku EU je předpis přidělen tzv. gestorovi, což je orgán státní správy odpovědný za zajištění řádné implementace předpisu Evropské unie jako celku, zejména za jeho transpozici, adaptaci nebo jiné zohlednění.⁴

² VARVAŘOVSKÝ, Pavel. *Základy práva: o právu, státě a moci*. Vyd. 1. Praha: ASPI, 2004, 396 s. ISBN 80-735-7038-6.

³ Legislativní pravidla vlády. In: *Vláda České republiky* [online]. Vláda ČR (c) 2009-2014 [cit. 12.3.2014]. Dostupné z: <http://www.vlada.cz/cz/ppov/lrv/legislativni-rada-vlady-25264/>

⁴ Metodické pokyny pro zajišťování prací při plnění legislativních závazků vyplývajících z členství České republiky v Evropské unii. In: *Vláda České republiky* [online]. Vláda ČR (c) 2009-2014 [cit. 12.3.2014]. Dostupné z: <http://www.vlada.cz/cz/ppov/lrv/legislativni-rada-vlady-25264/>

2.3 Zemědělské produkty živočišného původu

Veterinární zákon⁵ definuje živočišné produkty jako suroviny živočišného původu, a to všechny části těl zvířat, zejména maso, vnitřnosti, tuky, kůže, kosti, krev, žlázy s vnitřní sekrecí, rohy, parohy, paznehty, kopyta, vlna, srst, peří, také mléko, vejce, med a včelí vosk, jakož i výrobky z těchto surovin, které jsou určeny k výživě lidí a zvířat.

2.3.1 Živočišné produkty pro výrobu potravin

Jedná se o takové produkty, které jsou vhodné k lidské spotřebě. Kvalitu hlídají jak zákony České republiky, například zákon o potravinách a tabákových výrobcích,⁶ tak i veterinární zákon⁴ a některé další předpisy Evropské unie.⁷

Maso

Definice pojmu maso zahrnuje všechny části těl živočichů, a to včetně ryb a bezobratlých, v čerstvém či upraveném stavu, jenž jsou vhodné pro lidskou výživu. Jedná se nejen o svalovinu, ale také o živočišné tuky, droby, krev, v omezeném významu kůže a kosti, a patří sem samozřejmě i masné výrobky.⁸

Dle Steinhausera a kol.⁹ se v úzkém slova smyslu masem rozumí pouze příčně pruhovaná svalovina z těl teplokrevných živočichů, a to včetně nedílných součástí svalových partií, kterými jsou vazivové součásti svalů, tuk povrchový a intramuskulární, cévy, mízní uzliny, nervy, kosti a výjimečně také opařené kůže. Jako vedlejší jatečné suroviny a odpady označujeme ostatní části těl jatečných zvířat, které nejsou součástí ani masa, ani drobů. Výrobu masa v České republice (ČR) ukazuje graf 1.

⁵ Zákon č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon). In: *Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky* [online]. Parlament České republiky, Kancelář Poslanecké sněmovny, © 1995-2013 [cit. 21.3.2014]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?r=1999&cz=166>

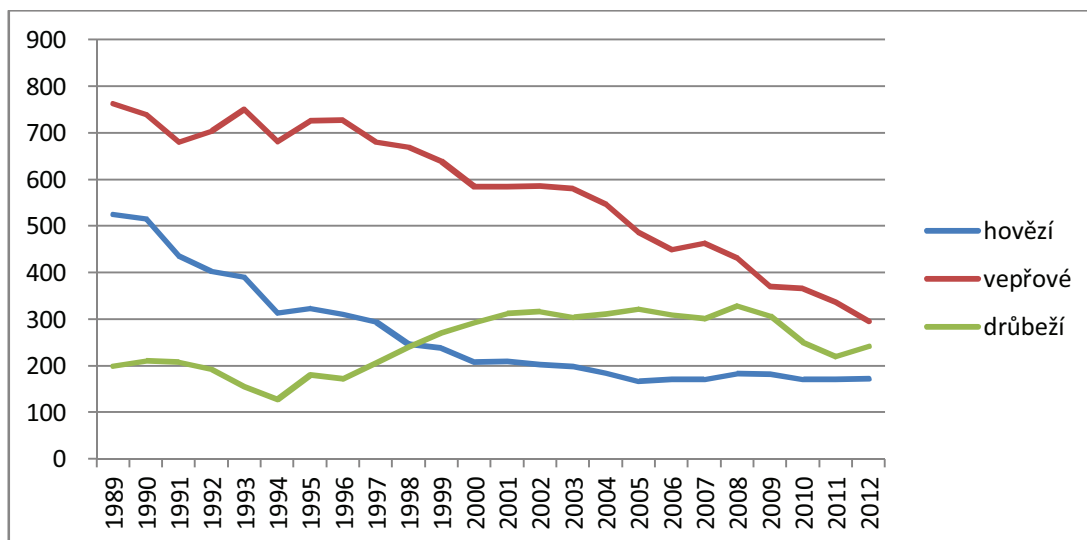
⁶ Zákon č. 110/1997 Sb. o potravinách a tabákových výrobcích a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů. In: *Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky* [online]. Parlament České republiky, Kancelář Poslanecké sněmovny, © 1995-2013 [cit. 21.3.2014]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?cz=110&r=1997>

⁷ Především nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 852/2004, nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 853/2004, nařízení Evropského Parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002.

⁸ KADLEC, Pavel, Karel MELZUCH a Michal VOLDŘICH. *Co byste měli vědět o výrobě potravin?: technologie potravin*. Vyd. 1. Ostrava: Key Publishing, 2009, 536 s. ISBN 978-80-7418-051-4.

⁹ STEINHAUSER Ladislav a kolektiv. *Produkce masa*. Brno: Vydavatelství Last, 2000. ISBN 80-900-2607-9.

Graf 1 Výroba vybraných druhů mas v tis. t živé hmotnosti v České republice v letech 1989 – 2012

Zdroj: Český statistický úřad, 2013

Mezi hlavní jatečná zvířata v rámci zemědělské výroby v České republice patří skot, prasata, ovce, kozy, králíci, drůbež, ryby a také koně. Většina nařízení upravujících jednotlivé skupiny jatečných zvířat, např. v organizaci trhu, klasifikaci jatečných těl byla zrušena a nahrazena Nařízením Rady (ES) č. 1234/2007¹⁰ (tabulka 1), které zahrnuje společnou organizaci zemědělských trhů s cílem zajistit rozvoj a stabilitu společného trhu se zemědělskými produkty. V přílohách tohoto nařízení jsou především definovány jednotlivé produkty, pravidla pro uvádění na trh a pro produkty z třetích zemí, obchodní normy produktů a výrobků z nich.

¹⁰ Nařízení Rady (ES) č. 1234/2007 ze dne 22. října 2007, kterým se stanoví společná organizace zemědělských trhů a zvláštní ustanovení pro některé zemědělské produkty (jednotné nařízení o společné organizaci trhů). In: Státní zemědělský intervenční fond [online]. Copyright © SZIF 2000-2014 [cit. 21.3.2013]. Dostupné z: http://www.szif.cz/irj/portal/anonymous/CmDocument?rid=%2Fapa_anon%2Fcs%2Fdokumenty_ke_stazeni%2Fkomodity%2Frv%2F03%2F06%2F1249912337859.pdf

Tabulka 1 Přehled vybraných nařízení evropské legislativy týkajících se masa za období 1990 - 2009

Skupina	Nařízení	Zrušeno nařízením 1234/2007/ES ke dni
Prasata	Nařízení Rady (EHS) č. 3220/84 ze dne 13. listopadu 1984, kterým se určuje klasifikační stupnice Společenství pro jatečně upravená těla prasat	1.1.2009
	Nařízení Rady (EHS) č. 2759/75 ze dne 29. října 1995 o společné organizaci trhu s vepřovým masem	1.7.2008
Skot	Nařízení Rady (EHS) č. 1186/90 ze dne 7. května 1990, kterým se rozšiřuje oblast působnosti klasifikační stupnice Společenství pro jatečně upravená těla dospělých kusů skotu	1.1.2009
	Nařízení Rady (ES) č. 1183/2006 ze dne 24. července 2006 o klasifikační stupnici Společenství pro jatečně upravená těla dospělých kusů skotu	1.1.2009
Ovce, kozy	Nařízení Rady (ES) č. 2529/2001 ze dne 19. prosince 2001 o společné organizaci trhu se skopovým a kozím masem	1.7.2008
Drůbež	Nařízení Rady (EHS) č. 2782/75 ze dne 29. října 1975 o produkci násadových vajec a kuřat chovné drůbeže a jejich uvádění na trh	1.7.2008
Ovce	Nařízení Rady (EHS) č. 2137/92 ze dne 23. července 1992 o klasifikační stupnici Společenství pro jatečně upravená těla ovcí, standardní jakosti čerstvých nebo chlazených jatečně upravených těl ovcí ve Společenství a o prodloužení platnosti nařízení (EHS) č. 338/91	1.1.2009

Zdroj dat: Úřední věstník Evropské unie, 2014

Mléko a smetana

V zemědělském hospodaření má u nás výroba kravského mléka tradiční zastoupení. Z údajů roku 2012 vyplývá, že 27,5 % veškerého stavu skotu v ČR tvoří dojně krávy¹¹. V posledních letech nabývá na významu také kozí mléko, i když se jedná spíše o menší kozí farmy, jejich počet vzrůstá spolu s poptávkou po kvalitním kozím mléku.

V letech 1998 – 2003 (červenec) byla platným prováděcím předpisem v oblasti mléka a smetany vyhláška Ministerstva zemědělství č. 328/1997 Sb.,¹² ve které byly

¹¹ Hospodářská zvířata. In: *Český statistický úřad* [online]. 2014 [cit. 21.3.2014]. Dostupné z: http://vdb.czso.cz/vdbvo/tabparam.jsp?cislotab=ZEM0040UU&kapitola_id=11&voa=tabulka&go_zo_braz=1&aktualizuj=Aktualizovat&cas_1_82=20120401

¹² Vyhláška Ministerstva zemědělství č. 328/1997 Sb., kterou se provádí §18 písm. a), d), h), i), j) a k) zákona č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, pro mléko a mléčné výrobky, zmrzliny a mražené krémy a jedlé tuky a oleje. In: *Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky* [online]. Parlament České republiky, Kancelář Poslanecké sněmovny, © 1995-2013 [cit. 21.3.2014]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?cz=328&r=1997>

řešeny požadavky na členění mléka a smetany na druhy, skupiny a podskupiny, požadavky na označování a na jakost stanovené v příloze č. 2 vyhlášky a byly upraveny požadavky na uvádění mléka a mléčných výrobků do oběhu.

Na výše uvedený zrušený předpis navazuje současná vyhláška č. 77/2003 Sb., kterou se stanoví požadavky pro mléko a mléčné výrobky, mražené krémy a jedlé tuky a oleje.¹³ Mimo jiné vyhláška již zapracovává příslušné předpisy Evropských společenství a zároveň navazuje na přímo použitelný předpis Evropských společenství 1234/2007/ES.¹⁴

Med

V České republice je včelaření založeno spíše na tradici malochovatelů včelstev pro vlastní potřebu, než jako forma podnikání. V roce 2002 u nás bylo 61 komerčních včelařů, kteří chovali 2,6 % z celkového stavu včelstev v České republice.¹⁵ Výroba medu se ve stejném roce pohybovala ve výši 5 664 t. V roce 2012 byla výroba medu na úrovni 7 332 t.¹⁶

Legislativa definuje med jako potravina přírodního sacharidového charakteru, složenou převážně z glukózy, fruktózy, organických kyselin, enzymů a pevných částic zachycených při sběru sladkých šťáv květů rostlin (nektar), výměšků hmyzu na povrchu rostlin (medovice), nebo na živých částech rostlin včelami (*Apis mellifera*), které sbírají, přetvářejí, kombinují se svými specifickými látkami, uskladňují a nechávají dehydratovat a zrát v plástech.¹⁷ Druhovú nabídku medů je pestrá, čisté jednodruhové medy lze ale získat pouze z vydatných snůšek, nejčastěji jde pak o medy řepkové, akátové, malinové, jetelové a medovicové⁶.

¹³ Vyhláška č. 77/2003 Sb., kterou se stanoví požadavky pro mléko a mléčné výrobky, mražené krémy a jedlé tuky a oleje. In: *eAGRI* [online]. Ministerstvo zemědělství, © 2009-2013 [cit. 21.3.2014]. Dostupné z: http://eagri.cz/public/web/mze/legislativa/pravni-predpisy-mze/tematicky-prehled/Legislativa-MZe_uplna-zneni_vyhlaska-2003-77-potraviny.html

¹⁴ Nařízení Rady (ES) č. 1234/2007 ze dne 22. října 2007, kterým se stanoví společná organizace zemědělských trhů a zvláštní ustanovení pro některé zemědělské produkty (jednotné nařízení o společné organizaci trhů). In: *Státní zemědělský intervenční fond* [online]. Copyright © SZIF 2000-2014 [cit. 21.3.2013]. Dostupné z: http://www.szif.cz/irj/portal/anonymous/CmDocument?rid=%2Fapa_anon%2Fcs%2Fdokumenty_ke_stazeni%2Fkomodity%2Frv%2F03%2F06%2F1249912337859.pdf

¹⁵ VESELÝ, Vladimír. *Včelařství*. Vyd. 2., upr. a dopl. Praha: Brázda, 2003, 284 s. ISBN 80-209-0320-8.

¹⁶ Včelařství. In: *Český statistický úřad* [online]. 2014 [cit. 23.3.2014]. Dostupné z: http://vdb.czso.cz/vdbvo/tabparam.jsp?voa=tabulka&cislotab=14-23&&kapitola_id=11

¹⁷ Vyhláška č. 76/2003 Sb., kterou se stanoví požadavky pro přírodní sladidla, med, cukrovinky, kakaový prášek a směsi kakaa s cukrem, čokoládu a čokoládové bonbony. In: *Státní zemědělská a potravinářská inspekce* [online]. © Státní zemědělská a potravinářská inspekce, 2014 [cit. 23.3.2014]. Dostupné z: <http://www.szpi.gov.cz/docDetail.aspx?docid=1006203&docType=ART&nid=11816>

Vyhláška Ministerstva zemědělství č. 334/1997 Sb.,¹⁸ účinná od 31. prosince 1997 do 1. května 2004, upravovala členění medu do příslušných skupin dle původu a dle způsobu získávání, dále upravovala požadavky na označování a na jakost medu a podmínky pro skladování při uvádění do oběhu. V příloze č. 3 této vyhlášky byly stanoveny smyslové, fyzikální a chemické požadavky na jakost včetně přípustných odchylek od spotřebitelského balení.

S účinností od 1. září 2000 došlo ke změně tohoto předpisu, a to Vyhláškou Ministerstva zemědělství č. 94/2000 Sb.,¹⁹ jejímž obsahem bylo především doplnění požadavku na označení dovážených i tuzemských medů.

Další následný prováděcí předpis, vyhláška č. 76/2003 Sb., kterou se stanoví požadavky pro přírodní sladidla, med, cukrovinky, kakaový prášek a směsi kakaa s cukrem, čokoládu a čokoládové bonbony²⁰, účinný od 1. května 2004, již zpracovává příslušné předpisy Evropských společenství z oblasti týkající se medu, zejména Směrnicí Rady 2001/110/ES ze dne 20. prosince 2001 o medu.²¹

Zákon č. 166/1999 Sb. o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon²²), umožňuje prodej medu z vlastního chovu jak ve svém hospodářství, tak i na tržišti či v tržnici včetně možnosti dodávat med za určitých podmínek do maloobchodní prodejny.

¹⁸ Vyhláška Ministerstva zemědělství č. 334/1997 Sb., kterou se provádí §18 písm. a), d), j) a k) zákona č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, pro přírodní sladidla, med, nečokoládové cukrovinky, kakaový prášek a směsi kakaa s cukrem, čokoládu a čokoládové cukrovinky. In: *Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky* [online]. Parlament České republiky, Kancelář Poslanecké sněmovny, © 1995-2013 [cit. 23.3.2014]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?cz=334&r=1997>

¹⁹ Vyhláška č. 94/2000 Sb. Ministerstva zemědělství, kterou se mění vyhláška Ministerstva zemědělství č. 334/1997 Sb., kterou se provádí §18 písm. a), d), j) a k) zákona č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, pro přírodní sladidla, med, nečokoládové cukrovinky, kakaový prášek a směsi kakaa s cukrem, čokoládu a čokoládové cukrovinky. In: *Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky* [online]. Parlament České republiky, Kancelář Poslanecké sněmovny, © 1995-2013 [cit. 23.3.2014]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?cz=94&r=2000>

²⁰ Vyhláška č. 76/2003 Sb., kterou se stanoví požadavky pro přírodní sladidla, med, cukrovinky, kakaový prášek a směsi kakaa s cukrem, čokoládu a čokoládové bonbony. In: *Státní zemědělská a potravinářská inspekce* [online]. © Státní zemědělská a potravinářská inspekce, 2014 [cit. 23.3.2014]. Dostupné z: <http://www.szpi.gov.cz/docDetail.aspx?docid=1006203&docType=ART&nid=11816>

²¹ Směrnice Rady 2001/110/ES ze dne 20. prosince 2001 o medu. In: *Úřední věstník Evropské unie* [online]. Úřední věstník Evropské unie, 2014 [cit. 23.3.2014]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:32001L0110:CS:HTML>

²² Zákon č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon). In: *Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky* [online]. Parlament České republiky, Kancelář Poslanecké sněmovny, © 1995-2013 [cit. 21.3.2014]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?r=1999&cz=166>

Vejce

Česká republika je ve světovém měřítku jedním z největších producentů a zároveň také spotřebitelů vajec.²³ Produkce vajec za rok 2012 dosáhla dvou miliónů kusů vajec.²⁴ Mimo vejce slepičí jsou na trhu vejce i jiných ptačích druhů, například křepelčí. Vejce mohou být zpracována nejen na potravinářské účely, ale také na technické účely, pokud je nelze využít pro lidskou výživu. Technické žloutky vajec slepičích a vajec vodní drůbeže se používají zejména v kosmetice, v případě horší jakosti jako prostředek na změkčování kůží v kožedělném průmyslu. Skořápky se dají zpětně využít pro krmení drůbeže, pouze ale po předchozí sterilaci nebo dezinfekci.²¹

V období let 1998 až 2001 (říjen), upravovala legislativu v oblasti vajec, konkrétně požadavky na označování, na jakost, uvádění do oběhu, členění do skupin a technologické požadavky dle tehdy platného veterinárního zákona²⁵ prováděcí vyhláška zákona o potravinách č. 327/1997 Sb.²⁶

V říjnu 2001 byla nahrazena současnou vyhláškou Ministerstva zemědělství č. 326/2001 Sb.,²⁷ upravující pouze požadavky na označení producenta a skladovací podmínky vajec, s odkazem na přímo použitelné předpisy Evropského společenství. Evropské předpisy měly také svůj vývoj počínaje od roku 1990 platným Nařízením Rady (EHS) č. 1907/90 o některých obchodních normách pro vejce²⁸, které bylo od roku 2007 zrušeno a nahrazeno Nařízením Rady (ES) č. 1028/2006 o obchodních

²³ KADLEC, Pavel, Karel MELZOCH a Michal VOLDŘICH. *Co byste měli vědět o výrobě potravin?: technologie potravin*. Vyd. 1. Ostrava: Key Publishing, 2009, 536 s. ISBN 978-80-7418-051-4.

²⁴ Živočišná výroba - Česká republika. In: *Český statistický úřad* [online]. 2014 [cit. 22.3.2014]. Dostupné z: http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/zem_cr

²⁵ Zákon č. 87/1987 Sb., o veterinární péči, ve znění pozdějších předpisů. In: *Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky* [online]. Parlament České republiky, Kancelář Poslanecké sněmovny, © 1995-2013 [cit. 22.3.2014]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?cz=87&r=1987>

²⁶ Vyhláška č. 327/1997 Sb., kterou se provádí §18 písm. a), d), h), i), j), a k) zákona č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, pro maso, masné výrobky, ryby, ostatní vodní živočichy a výrobky z nich, vejce a výrobky z nich. In: *Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky* [online]. Parlament České republiky, Kancelář Poslanecké sněmovny, © 1995-2013 [cit. 22.3.2014]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?cz=327&r=1997>

²⁷ Vyhláška Ministerstva zemědělství č. 326/2001 Sb., kterou se provádí §18 písm. a), d), g), h), i) a j) zákona č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, pro maso, masné výrobky, ryby, ostatní vodní živočichy a výrobky z nich, vejce a výrobky z nich. In: *Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky* [online]. Parlament České republiky, Kancelář Poslanecké sněmovny, © 1995-2013 [cit. 22.3.2014]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?cz=326&r=2001>

²⁸ Nařízení Rady (EHS) č. 1907/90 ze dne 26. června 1990 o některých obchodních normách pro vejce. In: *Úřední věstník Evropské unie* [online]. Úřední věstník Evropské unie, 2014 [cit. 29.3.2014]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/NOT/?uri=CELEX:31990R1907&qid=1397496017666>

normách pro vejce²⁹, až po v současnosti platné předpisy. Jde o Nařízení Rady (ES) č. 1234/2007³⁰, ve kterém jsou mimo jiné uvedeny základní požadavky na vejce z hlediska uvedení na trh a jeho prováděcí nařízení 589/2008/ES³¹, kterým se stanoví od 1. července 2008 nová prováděcí pravidla pro obchodní normy pro vejce. Přehled vývoje evropské legislativy zaznamenává tabulka 2.

Tabulka 2 Přehled vývoje evropské legislativy zaměřené na oblast vajec

Nařízení		Platné od	Zrušeno
1907/90/EHS	Nařízení Rady (EHS) č. 1907/90 ze dne 26. června 1990 o některých obchodních normách pro vejce	1. 10. 1990	1. 7. 2007
1274/91/EHS	Nařízení Komise (EHS) č. 1274/91 ze dne 15. května 1991, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení (EHS) č. 1907/90 o některých obchodních normách pro vejce	01.06.1991	26.12.2003
2295/2003/ES	Nařízení Komise (ES) č. 2295/2003 ze dne 23. prosince 2003, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (EHS) č. 1907/90 o některých obchodních normách pro vejce	1. 1. 2004	1. 7. 2007
1028/2006/ES	Nařízení Rady (ES) č. 1028/2006 ze dne 19. června 2006 o obchodních normách pro vejce	1. 7. 2007	1. 7. 2008.
557/2007/ES	Nařízení Komise (ES) č. 557/2007 ze dne 23. května 2007, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 1028/2006 o obchodních normách pro vejce	1. 7. 2007	1. 7. 2008
1234/2007/ES	Nařízení Rady (ES) č. 1234/2007 ze dne 22. října 2007, kterým se stanoví společná organizace zemědělských trhů a zvláštní ustanovení pro některé zemědělské produkty („jednotné nařízení o společné organizaci trhů“)	1. 1. 2008	--
589/2008/ES	Nařízení Komise (ES) č. 589/2008 ze dne 23. června 2008, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 1234/2007, pokud jde o obchodní normy pro vejce	1. 7. 2008	--

Zdroj dat: Úřední věstník Evropské unie, 2014

²⁹ Nařízení rady (ES) č. 1028/2006 ze dne 19. června 2006 o obchodních normách pro vejce. In: *Úřední věstník Evropské unie* [online]. Úřední věstník Evropské unie, 2014 [cit. 29.3.2014]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:32006R1028:CS:HTML>

³⁰ Nařízení Rady (ES) č. 1234/2007 ze dne 22. října 2007, kterým se stanoví společná organizace zemědělských trhů a zvláštní ustanovení pro některé zemědělské produkty (jednotné nařízení o společné organizaci trhů). In: *Státní zemědělský intervenční fond* [online]. Copyright © SZIF 2000-2014 [cit. 29.3.2013]. Dostupné z: http://www.szif.cz/irj/portal/anonymous/CmDocument?rid=%2Fapa_anon%2Fcs%2Fdokumenty_ke_stazeni%2Fkomodity%2Frv%2F03%2F06%2F1249912337859.pdf

³¹ Nařízení Komise (ES) č. 589/2008 ze dne 23. června 2008, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 1234/2007, pokud jde o obchodní normy pro vejce. In: *Úřední věstník Evropské unie* [online]. Úřední věstník Evropské unie, 2014 [cit. 29.3.2014]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2008:163:0006:0023:CS:PDF>

Legislativu v oblasti vajec řeší další právní předpisy společné pro živočišné výrobky, a to jak na úrovni předpisů České republiky, tak legislativa Evropských společenství.

2.3.2 Souhrnná legislativa živočišných produktů pro výrobu potravin

Oblast potravinového práva se i po roce 1990 řídila požadavky československých technických norem, jejichž závaznost stanovil zákon č. 96/1964 Sb. o technické normalizaci nahrazený v květnu v roce 1991 zákonem o československých technických normách.

Zákon o československých technických normách

Účinný od 15. května 1991, zrušený k 1. září 1997.

Dle zákona č. 142/1991 Sb., o československých technických normách³² měly podnikatelské subjekty a orgány státní správy povinnost dodržovat při své činnosti závazná ustanovení československých norem, ústředním orgánem byl Federální úřad pro normalizaci a měření.

Zákon stanovil platnost a závaznost norem do 31. prosince 1992, což ale bylo novelou zákona³³ změněno s tím, že státní normy jsou platné a závazné do konce roku 1994 a oborové normy do konce roku 1993.

Od 1. září 1997 byl zákon o československých technických normách³² zrušen a nahrazen v současnosti stále platným zákonem o technických požadavcích na výrobky³⁴. Ustanovení, že česká technická norma není obecně závazná do zákona doplnila až novela zákon č. 71/2000 Sb.³⁵ účinná od roku 2000.

Zákon o ochraně spotřebitele

Účinný od 31. prosince 1992.

Obecně použitelným předpisem, který upravuje povinnosti při prodeji výrobků, tedy i produktů živočišné povahy a dalších potravin je zákon č. 634/1992 Sb. o ochraně spotřebitele.³⁶ Do roku 2012 byl třiatřicetkrát novelizován. Jeho třetí novela, která

³² Zákon č. 142/1991 Sb., o československých technických normách. In: *Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky* [online]. Parlament České republiky, Kancelář Poslanecké sněmovny, © 1995-2013 [cit. 30.3.2014]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?cz=142&r=1991>

³³ Zákon č. 632/1992 Sb., kterým se mění zákon č. 142/1991 Sb., o československých technických normách. *Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky* [online]. Parlament České republiky, Kancelář Poslanecké sněmovny, © 1995-2013 [cit. 30.3.2014]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?cz=632&r=1992>

³⁴ Zákon č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky a o změně a doplnění některých zákonů. In: *Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky* [online]. Parlament České republiky, Kancelář Poslanecké sněmovny, © 1995-2013 [cit. 30.3.2014]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?cz=22&r=1997>

³⁵ Zákon č. 71/2000 Sb., kterým se mění zákon č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky a o změně a doplnění některých zákonů, a některé další zákony. In: *Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky* [online]. Parlament České republiky, Kancelář Poslanecké sněmovny, © 1995-2013 [cit. 30.3.2014]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?cz=71&r=2000>

³⁶ Zákon č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele. In: *Portál veřejné správy* [online]. Ministerstvo vnitra © 2014 [cit. 21.3.2014]. Dostupné z:

byla provedena zákonem č. 104/1995 Sb.³⁷ s účinností od 1. července 1995, přinesla úpravu především v doplnění dozorových orgánů, které provádějí dohled nad ochranou spotřebitele. Výkonem dozoru nad dodržováním povinností zákona, a to zejména z hlediska zdravotní nezávadnosti a biologické hodnoty potravinářských výrobků živočišného původu, pověřuje orgány veterinární správy.

Dnem 1. září 1997, kdy vstoupil v účinnost zákon č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích³⁸, došlo k další novelizaci zákona o ochraně spotřebitele. Nové doplnění pověřilo orgány veterinární péče kontrolou dodržování povinností prodávajícího, a to při prodeji na tržišťích, v tržnicích a při prodeji podmíněně požitelných potravin živočišného původu.

Zákon č. 145/2000 Sb.³⁹ s účinností od 1. září 2000 doplňuje Českou zemědělskou a potravinářskou inspekci jako další dozorový orgán nad dodržováním povinností týkajících se označování zemědělských a potravinářských výrobků.

Zákon o potravinách a tabákových výrobcích

Účinný od 1. září 1997, některá jeho ustanovení od 1. ledna a od 1. července 1998. Oblast od výroby, přes označování, distribuci až k prodeji potravin upravuje zákon č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích³⁸, který je prvním takovým zákonem po vzniku samostatné České republiky. Při jeho vypracování se částečně vycházelo i z Potravinového kodexu Československého, jeho další vývoj (tabulka 3) je ovlivňován zejména předpisy Evropské unie.⁴⁰

<http://portal.gov.cz/app/zakony/zakonPar.jsp?page=0&idBiblio=40431&recShow=0&nr=634~2F1992&rpp=15#parCnt>

³⁷ Zákon č. 104/1995 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění zákona č. 217/1993 Sb. a zákona č. 40/1995 Sb., a mění zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů. In: *Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky* [online]. Parlament České republiky, Kancelář Poslanecké sněmovny, © 1995-2013 [cit. 21.3.2014] Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?cz=104&r=1995>

³⁸ Zákon č. 110/1997 Sb. o potravinách a tabákových výrobcích. In: *Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky* [online]. Parlament České republiky, Kancelář Poslanecké sněmovny, © 1995-2013 [cit. 21.3.2014]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?cz=110&r=1997>

³⁹ Zákon č. 145/2000 Sb., kterým se mění zákon č. 64/1986 Sb., o České obchodní inspekci, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 63/1986 Sb., o České zemědělské a potravinářské inspekci, ve znění zákona č. 110/1997 Sb. In: *Portál veřejné správy* [online]. Ministerstvo vnitra, © 2014 [cit. 21.3.2014]. Dostupné z: <http://portal.gov.cz/app/zakony/zakonPar.jsp?idBiblio=49355&fulltext=&nr=145~2F2000&part=&name=&rpp=15#local-content>

⁴⁰ Důvodová zpráva. In: *Podnikatelský svaz pekařů a cukrářů v ČR* [online.] 5.3.2014 09:40 [cit. 21.3.2014]. Dostupné z: http://www.svazpekaru.cz/attachments/287_novela%20z%C3%A1kona%20o%20potravin%C3%A1ch_2012_d%C5%AFvodovka.pdf

Tabulka 3 Vývoj zákona č. 110/1997 Sb. o potravinách a tabákových výrobcích v letech 1997 - 2012

Znění od	Novela
01.01.2001, 01.04.2001	306/2000 Sb. Zákon, kterým se mění zákon č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích, a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění zákona č. 119/2000 Sb.
01.07.2001	119/2000 Sb. Zákon, kterým se mění zákon č. 505/1990 Sb., o metrologii, zákon č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, a zákon č. 20/1993 Sb., o zabezpečení výkonu státní správy v oblasti technické normalizace, metrologie a státního zkušebnictví, ve znění zákona č. 22/1997 Sb.
01.01.2002	306/2000 Sb. Zákon, kterým se mění zákon č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích, a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění zákona č. 119/2000 Sb.
16.06.2002, 01.01.2003, 01.07.2003	146/2002 Sb. Zákon o Státní zemědělské a potravinářské inspekci
01.07.2003	131/2003 Sb. Zákon, kterým se mění zákon č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon), ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony
01.10.2003	274/2003 Sb. Zákon, kterým se mění některé zákony na úseku ochrany veřejného zdraví
03.03.2004	94/2004 Sb. Zákon, kterým se mění zákon č. 477/2001 Sb. o obalech a o změně některých zákonů (zákon o obalech), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 146/2002 Sb., o Státní zemědělské a potravinářské inspekci a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů
01.05.2004	146/2002 Sb. Zákon o Státní zemědělské a potravinářské inspekci
27.05.2004	316/2004 Sb. Zákon, kterým se mění zákon č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony
27.05.2004	274/2003 Sb. Zákon, kterým se mění některé zákony na úseku ochrany veřejného zdraví
09.11.2004	558/2004 Sb. Zákon, kterým se mění zákon č. 229/2002 Sb., o finančním arbitrovi, zákon č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů
27.09.2005	316/2004 Sb. Zákon, kterým se mění zákon č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony

Pokračování tabulky 3 Vývoj zákona č. 110/1997 Sb. o potravinách a tabákových výrobcích v letech 1997 - 2012

Znění od	Novela
27.09.2005	392/2005 Sb. Zákon, kterým se mění zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony
01.01.2006	444/2005 Sb. Zákon, kterým se mění zákon č. 531/1990 Sb., o územních finančních orgánech, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony
29.05.2006	229/2006 Sb. Zákon, kterým se mění zákon č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony, ve znění pozdějších předpisů
01.01.2008	296/2007 Sb. Zákon, kterým se mění zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů, a některé zákony v souvislosti s jeho přijetím
15.05.2008	316/2004 Sb. Zákon, kterým se mění zákon č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony
15.05.2008, 01.01.2010	120/2008 Sb. Zákon, kterým se mění zákon č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony
01.07.2010	227/2009 Sb. Zákon, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o základních registrech
01.01.2011	281/2009 Sb. Zákon, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím daňového řádu
01.04.2012	375/2011 Sb. Zákon, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o zdravotních službách, zákona o specifických zdravotních službách a zákona o zdravotnické záchranné službě

Zdroj dat: Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky, 2014

Novela zákonem č. 306/2000 Sb., kterým se mění zákon č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích, a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění zákona č. 119/2000 Sb.⁴¹ doplňuje definice potravin nového typu, zejména se jedná o potraviny obsahující geneticky modifikované organismy. Ukládá také novou povinnost provozovatelům jatek, a to provádět klasifikaci jatečných zvířat, především skotu, prasat a ovcí dle požadavků vyhlášky.

⁴¹ Zákon č. 306/2000 Sb., kterým se mění zákon č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích, a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění zákona č. 119/2000 Sb. In: *Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky* [online]. Parlament České republiky, Kancelář Poslanecké sněmovny, © 1995-2013 [cit. 22.3.2014]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?cz=306&r=2000>

Novela č. 94/2004 Sb.,⁴² zákona o potravinách reaguje na nařízení Evropské unie⁴³ vydané v souvislosti s přistoupením nových členských států, včetně České republiky. Cílem nařízení je zamezit narušení společné organizace trhů stanovením poplatků za přebytečné zásoby, které se nacházejí v nových členských státech. Od držitelů přebytečných zásob produktů vyjmenovaných v nařízení mají nové členské státy vybírat poplatky. Takovými produkty jsou například vepřové, hovězí, drůbeží maso a také mléko a smetana. Novela zákona proto ukládá povinnost ohlášení zásob Státní zemědělské a potravinářské inspekci pod hrozbou sankce. Prováděcím předpisem je vyhláška č. 212/2004 Sb., o stanovení zásob a způsobu jejich ohlašování Státní zemědělské a potravinářské inspekci.

Další novela zákona o potravinách byla provedena v roce 2008 zákonem č. 316/2004 Sb., kterým se mění zákon č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony.⁴⁴ Došlo ke sjednocení terminologie a byly odstraněny duplicity s evropskou legislativou. V ustanoveních zákona byly zapracovány odkazy na přímo použitelné předpisy Evropských společenství a také směrnice týkající se například oblasti uvádění do oběhu přídatných látek, potravin pro zvláštní výživu, či dietních potravin pro zvláštní lékařské účely.⁴⁵

Vznik informačního systému pro usměrnění, řízení a koordinaci státního dozoru v oblasti potravinového práva a informování veřejnosti o nebezpečných výrobcích a nejakostních službách začleňuje do zákona předpis č. 392/2005 Sb.⁴⁶ Novela č. 229/2006 Sb.,⁴⁷ rozšiřuje sankce za porušení povinností provozovatele potravinářského podniku při uvádění potravin a tabákových výrobků do oběhu.

⁴² Zákon č. 94/2004 Sb., kterým se mění zákon č. 477/2001 Sb. o obalech a o změně některých zákonů (zákon o obalech), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 146/2002 Sb., o Státní zemědělské a potravinářské inspekci a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů. In: *Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky* [online]. Parlament České republiky, Kancelář Poslanecké sněmovny, © 1995-2013 [cit. 22.3.2014]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?o=4&t=358>

⁴³ Nařízení Komise (ES) č. 1972/2003 ze dne 10. listopadu 2003 o přechodných opatřeních, která mají být přijata, pokud jde o obchod se zemědělskými produkty v důsledku přistoupení České republiky, Estonska, Kypru, Lotyšska, Litvy, Maďarska, Malt, Polska, Slovinska a Slovenska. In: *Úřední věstník Evropské unie* [online]. Úřední věstník Evropské unie, 2014 [cit. 22.3.2014]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:32003R1972:CS:HTML>

⁴⁴ Zákon č. 316/2004 Sb., kterým se mění zákon č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony. In: *Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky* [online]. Parlament České republiky, Kancelář Poslanecké sněmovny, © 1995-2013 [cit. 22.3.2014]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?cz=316&r=2004>

⁴⁵ SLÁDEK, František. Označování potravin čeká rozsáhlá revize. *Potravinářská revue: Odborný časopis pro výživu, výrobu potravin a obchod* [online]. 27. 5. 2008, roč. 2008, č. 2, s. 4 [cit. 23.3.2014]. Dostupné z: http://www.bezpecnostpotravin.cz/UserFiles/File/PZ/RE_1-2008.pdf

⁴⁶ Zákon č. 392/2005 Sb., kterým se mění zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony. In: *Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky* [online]. Parlament České republiky, Kancelář Poslanecké sněmovny, © 1995-2013 [cit. 22.3.2014]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?r=2005&cz=392>

Zákon č. 120/2008 Sb., kterým se mění zákon č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích,⁴⁸ zpracovává do zákona hlavně změny týkající se hygienického balíčku a zároveň v některých svých ustanoveních nově odkazuje na přímo použitelné předpisy Evropských společenství, namísto předešlého termínu „bezprostředně závazné předpisy Evropských společenství“.

Ustanovení zákona o potravinách jsou prováděna jednotlivými vyhláškami, které řeší jak obecné požadavky společné všem živočišným produktům, tak jsou zaměřeny na problematiku konkrétních produktů, jejich přehled zaznamenává tabulka 4.

Tabulka 4 Prováděcí předpisy Zákona o potravinách přímo související s živočišnými produkty

Prováděcí předpis	Účinnost od	Zrušeno
Oblast působnosti: maso		
Vyhláška Ministerstva zdravotnictví o podmínkách 297/1997 Sb. ozařování potravin, o nejvyšší přípustné dávce záření a o způsobu značení	12.12.1997	26.03.2004
194/2004 Sb. Vyhláška o způsobu provádění klasifikace jatečně upravených těl jatečných zvířat a podmínkách vydávání osvědčení o odborné způsobilosti fyzických osob k této činnosti	01.05.2004	--
Oblast působnosti: maso, vejce		
327/1997 Sb. Vyhláška Ministerstva zemědělství, kterou se provádí §18 písm. a), d), h), i), j), a k) zákona č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, pro maso, masné výrobky, ryby, ostatní vodní živočichy a výrobky z nich, vejce a výrobky z nich	31.12.1997	01.10.2001
326/2001 Sb. Vyhláška Ministerstva zemědělství, kterou se provádí §18 písm. a), d), g), h), i) a j) zákona č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, pro maso, masné výrobky, ryby, ostatní vodní živočichy a výrobky z nich, vejce a výrobky z nich	01.10.2001	--

⁴⁷ Zákon č. 229/2006 Sb., kterým se mění zákon č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony, ve znění pozdějších předpisů. In: *Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky* [online]. Parlament České republiky, Kancelář Poslanecké sněmovny, © 1995-2013 [cit. 22.3.2014]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?cz=229&r=2006>

⁴⁸ Zákon č. 120/2008 Sb., kterým se mění zákon č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony. In: *Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky* [online]. Parlament České republiky, Kancelář Poslanecké sněmovny, © 1995-2013 [cit. 22.3.2014]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?cz=120&r=2008>

Pokračování tabulky 4 Prováděcí předpisy Zákona o potravinách přímo související s živočišnými produkty

Prováděcí předpis	Účinnost od	Zrušeno
Oblast působnosti: med, aj.		
334/1997 Sb. Vyhláška Ministerstva zemědělství, kterou se provádí §18 písm. a), d), j) a k) zákona č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, pro přírodní sladidla, med, nečokoládové cukrovinky, kakaový prášek a směsi kakaa s cukrem, čokoládu a čokoládové cukrovinky	31.12.1997	01.05.2004
76/2003 Sb. Vyhláška, kterou se stanoví požadavky pro přírodní sladidla, med, cukrovinky, kakaový prášek a směsi kakaa s cukrem, čokoládu a čokoládové bonbony	01.05.2004	--
Oblast působnosti: mléko, aj.		
328/1997 Sb. Vyhláška Ministerstva zemědělství, kterou se provádí §18 písm. a), d), h), i), j) a k) zákona č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, pro mléko a mléčné výrobky, zmrzliny a mražené krémy a jedlé tuky a oleje	31.12.1997	01.07.2003
77/2003 Sb. Vyhláška, kterou se stanoví požadavky pro mléko a mléčné výrobky, mražené krémy a jedlé tuky a oleje	01.07.2003	--
Oblast působnosti: obecná		
293/1997 Sb. Vyhláška Ministerstva zdravotnictví o způsobu výpočtu a uvádění výživové (nutriční) hodnoty potravin a o značení údaje o možném nepříznivém ovlivnění zdraví	12.12.1997	01.08.2004
294/1997 Sb. Vyhláška Ministerstva zdravotnictví o mikrobiologických požadavcích na potraviny, způsobu jejich kontroly a hodnocení	12.12.1997	30.04.2004
295/1997 Sb. Vyhláška Ministerstva zdravotnictví o hygienických požadavcích na prodej potravin a rozsah vybavení prodejny	12.12.1997	06.08.2002
296/1997 Sb. Vyhláška, kterou se stanoví pravidla pro výběr epidemiologicky rizikových skupin potravin	12.12.1997	--
298/1997 Sb. Vyhláška Ministerstva zdravotnictví, kterou se stanoví chemické požadavky na zdravotní nezávadnost jednotlivých druhů potravin a potravinových surovin, podmínky jejich použití, jejich označování na obalech, požadavky na čistotu a identitu přídatných látek a potravních doplňků a mikrobiologické požadavky na potravní doplňky a látky přídatné	12.12.1997	01.03.2002
324/1997 Sb. Vyhláška Ministerstva zemědělství o způsobu označování potravin a tabákových výrobků, o přípustné odchylce od údajů o množství výrobku označeného symbolem e	01.04.1998	21.03.2005

Pokračování tabulky 4 Prováděcí předpisy Zákona o potravinách přímo související s živočišnými produkty

Prováděcí předpis	Účinnost od	Zrušeno
147/1998 Sb. Vyhláška Ministerstva zemědělství o způsobu stanovení kritických bodů v technologii výroby	01.10.1998	01.04.2010
220/1998 Sb. Vyhláška Ministerstva zemědělství o způsobu a rozsahu posuzování shod potravin, způsobu přípravy a odběru kontrolních vzorků potravin a tabákových výrobků výrobcem, o druzích potravin, pro které bude výrobcem nebo dovozcem vydáváno písemné prohlášení o shodě, a o rozsahu a obsahu tohoto prohlášení (posuzování shody)	01.10.1998	02.01.2002
322/1999 Sb. Vyhláška Ministerstva zdravotnictví, kterou se stanoví maximální limity reziduí pesticidů v potravinách a potravinových surovinách	01.01.2000	12.11.2002
273/2000 Sb. Vyhláška Ministerstva zdravotnictví, kterou se stanoví nejvyšší přípustné zbytky veterinárních léčiv a biologicky aktivních látek používaných v živočišné výrobě v potravinách a potravinových surovinách	01.09.2000	15.10.2010
23/2001 Sb. Vyhláška Ministerstva zemědělství, kterou se stanoví druhy potravin určené pro zvláštní výživu a způsob jejich použití	17.01.2001	15.02.2004
112/2001 Sb. Vyhláška Ministerstva zemědělství o způsobu provádění klasifikace jatečně upravených těl jatečných prasat a podmínkách vydávání osvědčení o odborné způsobilosti fyzických osob k této činnosti	01.04.2001	01.05.2004
339/2001 Sb. Vyhláška Ministerstva zemědělství o metodách zkoušení a způsobu odběru a přípravy kontrolních vzorků za účelem zjišťování jakosti a zdravotní nezávadnosti potravin nebo surovin určených k jejich výrobě a jakosti tabákových výrobků	01.01.2002	01.05.2004
354/2001 Sb. Vyhláška Ministerstva zemědělství o způsobu provádění klasifikace jatečně upravených těl jatečného skotu a jatečných ovcí a podmínkách vydávání osvědčení o odborné způsobilosti fyzických osob k této činnosti	01.01.2002	01.05.2004
53/2002 Sb. Vyhláška Ministerstva zdravotnictví, kterou se stanoví chemické požadavky na zdravotní nezávadnost jednotlivých druhů potravin a potravinových surovin, podmínky použití látek přídatných, pomocných a potravních doplňků	01.03.2002	01.08.2004
347/2002 Sb. Vyhláška Ministerstva zdravotnictví o hygienických požadavcích na prodej potravin a rozsah vybavení prodejny podle sortimentu prodávaných potravin	06.08.2002	06.04.2006
465/2002 Sb. Vyhláška, kterou se stanoví maximálně přípustné množství reziduí jednotlivých druhů pesticidů v potravinách a potravinových surovinách	12.11.2002	15.04.2004

Pokračování tabulky 4 Prováděcí předpisy Zákona o potravinách přímo související s živočišnými produkty

Prováděcí předpis		Účinnost od	Zrušeno
54/2004 Sb.	Vyhláška o potravinách určených pro zvláštní výživu a o způsobu jejich použití	15.02.2004	--
132/2004 Sb.	Vyhláška o mikrobiologických požadavcích na potraviny, způsobu jejich kontroly a hodnocení	30.4.2004	11.10.2006
133/2004 Sb.	Vyhláška o podmínkách ozařování potravin a surovin, o nejvyšší přípustné dávce záření a o způsobu označení ozáření na obalu	26.03.2004	--
158/2004 Sb.	Vyhláška, kterou se stanoví maximálně přípustné množství reziduí jednotlivých druhů pesticidů v potravinách a potravinových surovinách	15.04.2004	15.10.2010
211/2004 Sb.	Vyhláška o metodách zkoušení a způsobu odběru a přípravy kontrolních vzorků	01.05.2004	--
212/2004 Sb.	Vyhláška o stanovení zásob a způsobu jejich ohlašování Státní zemědělské a potravinářské inspekci	28.04.2004	--
305/2004 Sb.	Vyhláška, kterou se stanoví druhy kontaminujících a toxikologicky významných látek a jejich přípustné množství v potravinách	20.05.2004	01.10.2012
446/2004 Sb.	Vyhláška, kterou se stanoví požadavky na doplňky stravy a na obohacování potravin potravními doplňky	01.08.2004	01.07.2008
450/2004 Sb.	Vyhláška o označování výživové hodnoty potravin	01.08.2004	--
98/2005 Sb.	Nářízení vlády, kterým se stanoví systém rychlého varování o vzniku rizika ohrožení zdraví lidí z potravin a krmiv	01.03.2005	--
113/2005 Sb.	Vyhláška o způsobu označování potravin a tabákových výrobků	21.03.2005	--
366/2005 Sb.	Vyhláška o požadavcích vztahujících se na některé zmrazené potraviny	01.01.2006	--
381/2007 Sb.	Vyhláška o stanovení maximálních limitů reziduí pesticidů v potravinách a surovinách	31.12.2007	15.10.2010
225/2008 Sb.	Vyhláška, kterou se stanoví požadavky na doplňky stravy a na obohacování potravin	01.07.2008	--

Zdroj dat: www.zakonyprolidi.cz

Zákon o veterinární péči

Prvním platným veterinárním zákonem v roce 1990 později zrušeným v roce 1999 je zákon č. 87/1987 Sb., o veterinární péči⁴⁹, který byl změněn celkem čtyřmi

⁴⁹ Zákon č. 87/1987 Sb., o veterinární péči. In: *Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky* [online]. Parlament České republiky, Kancelář Poslanecké sněmovny, © 1995-2013 [cit. 23.3.2014]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?cz=87&r=1987>

novelami (tabulka 5). V rámci legislativy živočišných produktů upravuje především dovoz, průvoz a vývoz živočišných produktů a krmiv, stanovuje požadavky na přepravu a zdravotní nezávadnost živočišných produktů s obecným cílem výroby zdravotně a hygienicky nezávadných potravin a živočišných produktů.

Tabulka 5 Vývoj zákona o veterinární péči v letech 1988 - 1999

Znění od	Novela
01.07.1991	239/1991 Sb. Zákon, kterým se mění a doplňuje zákon č. 87/1987 Sb., o veterinární péči
01.11.1991	437/1991 Sb. Zákon České národní rady, kterým se mění a doplňuje zákon České národní rady č. 108/1987 Sb., o působnosti orgánů veterinární péče České socialistické republiky, ve znění zákonného opatření předsednictva České národní rady č. 25/1991 Sb.
01.09.1997	110/1997 Sb. Zákon o potravinách a tabákových výrobcích
01.01.1998	79/1997 Sb. Zákon o léčivech a o změnách a doplnění některých souvisejících zákonů

Zdroj dat: Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky, 2014

Novela zákonem č. 239/1991 Sb.⁵⁰ zpřesnila zvláště požadavky na nakládání s odpady živočišného původu a povinnost dodržovat tyto požadavky rozšířila mimo stávající organizace nakládající s takovými odpady také na ostatní organizace a občany.

Zákon o potravinách a tabákových výrobcích⁵¹ novelizoval zákon o veterinární péči především v oblasti veterinárního dozoru, který se nově prováděl také v prodejnách a v prodejních úsecích, kde byla prodávána zvířina a kde docházelo k úpravě živočišných produktů. Novela dále výrazně zvýšila pokuty za nedodržování povinností ustanovených zákonem.

Zákon o veterinární péči byl prováděn následujícími předpisy v souvislosti s živočišnými produkty:

- Vyhláška federálního ministerstva zemědělství a výživy č. 117/1987 Sb., o péči o zdraví zvířat;
- Vyhláška federálního ministerstva zemědělství a výživy č. 118/1987 Sb., o veterinární ochraně státního území;

⁵⁰ Zákon č. 239/1991 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon č. 87/1987 Sb., o veterinární péči. In: *Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky* [online]. Parlament České republiky, Kancelář Poslanecké sněmovny, © 1995-2013 [cit. 23.3.2014]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?cz=239&r=1991>

⁵¹ Zákon č. 110/1997 Sb. o potravinách a tabákových výrobcích a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů. In: *Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky* [online]. Parlament České republiky, Kancelář Poslanecké sněmovny, © 1995-2013 [cit. 21.3.2014]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?cz=110&r=1997>

- Vyhláška federálního ministerstva zemědělství a výživy č. 121/1987 Sb., o zabezpečování zdravotní nezávadnosti živočišných produktů.

Ve stejném období platný zákon České národní rady č. 108/1987 Sb., o působnosti orgánů veterinární péče České republiky⁵² upravoval působnost a pravomoci orgánů veterinární péče.

Veterinární zákon

Účinný od 28. září 1999.

Zákon č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon),⁵³ je důležitým legislativním dokumentem pokud jde o úpravu problematiky živočišných produktů, a to jak z hlediska péče o zdravotní nezávadnost živočišných produktů a krmiv, tak ochrany lidského zdraví. Ustanovení zákona chrání před dovozem závadných živočišných produktů a krmiv na území České republiky. Od svého vzniku v roce 1999 byl až do roku 2012 změněn celkem devatenácti novelami (tabulka 6).

Tabulka 6 Vývoj veterinárního zákona v letech 1999 – 2012

Znění od	Novela
01.07.2000	29/2000 Sb. Zákon o poštovních službách
01.01.2001	154/2000 Sb. Plemenářský zákon
01.07.2001	102/2001 Sb. Zákon o obecné bezpečnosti výrobků
01.07.2002	120/2002 Sb. Zákon o podmínkách uvádění biocidních přípravků a účinných látek na trh
01.01.2003	76/2002 Sb. Zákon o integrované prevenci
01.01.2003	320/2002 Sb. Zákon o změně a zrušení některých zákonů v souvislosti s ukončením činnosti okresních úřadů
01.07.2003, 01.05.2004	131/2003 Sb. Zákon, kterým se mění zákon č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon), ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony
27.05.2004	316/2004 Sb. Zákon, kterým se mění zákon č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony

⁵² Zákon České národní rady č. 108/1987 Sb., o působnosti orgánů veterinární péče České republiky. In: *Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky* [online]. Parlament České republiky, Kancelář Poslanecké sněmovny, © 1995-2013 [cit. 23.3.2014]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?cz=108&r=1987>

⁵³ Zákon č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon). In: *Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky* [online]. Parlament České republiky, Kancelář Poslanecké sněmovny, © 1995-2013 [cit. 21.3.2014]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?r=1999&cz=166>

Pokračování tabulky 6 Vývoj veterinárního zákona v letech 1999 – 2012

Znění od	Novela
01.01.2006	444/2005 Sb. Zákon, kterým se mění zákon č. 531/1990 Sb., o územních finančních orgánech, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony
27.02.2006	48/2006 Sb. Zákon, kterým se mění zákon č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích
01.01.2007	186/2006 Sb. Zákon o změně některých zákonů souvisejících s přijetím stavebního zákona a zákona o vyvlastnění
01.07.2008	182/2008 Sb. Zákon, kterým se mění zákon č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 154/2000 Sb., o šlechtění, plemenitbě a evidenci hospodářských zvířat a o změně některých souvisejících zákonů (plemenářský zákon), ve znění pozdějších předpisů
01.07.2008	124/2008 Sb. Zákon, kterým se mění zákon č. 269/1994 Sb., o Rejstříku trestů, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony
04.09.2009	298/2009 Sb. Zákon, kterým se mění zákon č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů
01.10.2009, 01.07.2010	291/2009 Sb. Zákon, kterým se mění zákon č. 252/1997 Sb., o zemědělství, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony
28.12.2009	223/2009 Sb. Zákon, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o volném pohybu služeb
01.07.2010	227/2009 Sb. Zákon, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o základních registrech
01.01.2011	281/2009 Sb. Zákon, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím daňového řádu
21.10.2011, 01.01.2012	308/2011 Sb. Zákon, kterým se mění zákon č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

Zdroj dat: Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky, 2014

Zákon č. 131/2003 Sb.,⁵⁴ novelizuje veterinární zákon s účinností od 1. července 2003, přičemž některá jeho ustanovení nabývají účinnosti později dnem vstupu smlouvy o přistoupení České republiky k Evropské unii v platnost. Z uvedeného

⁵⁴ Zákon č. 131/2003 Sb., kterým se mění zákon č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon), ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010-2014 [cit. 23.3.2014]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2003-131>

je patrné, že důvodem rozsáhlé novely je především harmonizace s právem Evropského společenství. Konkrétní změnou je například zřízení krajských veterinárních správ a registrace dopravců živých zvířat u těchto správ. V souvislosti s oblastí živočišných produktů je podstatnou změnou zrušení kategorie podmíněně požitelné potraviny živočišného původu. Spolu s novelou došlo v témže roce k vydání nových prováděcích předpisů k veterinárnímu zákonu.⁵⁵

Další velmi obsáhlou úpravu zaznamenává veterinární zákon v roce 2006, jedná se o zapracování předpisů Evropských společenství a návaznost na přímo použitelné předpisy, a to i v souvislosti s hygienickým balíčkem.⁵⁶ Zákon č. 48/2006 Sb.,⁵⁷ kterým je veterinární zákon novelizován, upravuje především povinnost pro podnikatele zacházející s živočišnými produkty uplatňovat zásady správné hygienické praxe a postupy založené na analýze rizika a kritických kontrolních bodech (HACCP) s odkazem na v té době platný prováděcí předpis. Tím je vyhláška Ministerstva zemědělství č. 147/1998 Sb., o způsobu stanovení kritických bodů v technologii výroby účinná od 1. října 1998 do 1. dubna 2010⁵⁸ (tabulka 7). Novela se dotýká také zpřísnění požadavků na vstup zvířat dovážených z třetích zemí na území České republiky.

Zákon č. 182/2008 Sb.,⁵⁹ kterým se mění veterinární zákon s účinností od 1. července 2008, upravuje v rámci problematiky živočišných produktů především ustanovení o prodeji malých množství vlastních produktů z prvovýroby přímo konečnému spotřebiteli.

Hlavním účelem novelizace zákonem č. 308/2011 Sb.,⁶⁰ bylo snížení administrativní zátěže a zároveň zvýšení bezpečnosti potravin živočišného původu. V oblasti živočišných produktů se jedná například o stanovení podmínek pro dodávání

⁵⁵ Novela veterinárního zákona už doopravdy O.K. In: *Státní veterinární správa* [online]. 4.4.2003 [cit. 29.3.2014]. Dostupné z: http://eagri.cz/public/web/svs/tiskovy-servis/tiskove-zpravy/x2003_novela-veterinarniho-zakona-uz-doopravdy.html

⁵⁶ Nařízení 852/2004/ES, 853/2004/ES, 854/2004/ES, 882/2004/ES

⁵⁷ Zákon č. 48/2006 Sb., kterým se mění zákon č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010-2014 [cit. 23.3.2014]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2006-48#cast1>

⁵⁸ Vyhláška Ministerstva zemědělství č. 147/1998 Sb., o způsobu stanovení kritických bodů v technologii výroby. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010-2014 [cit. 23.3.2014]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1998-147>

⁵⁹ Zákon č. 182/2008 Sb., kterým se mění zákon č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 154/2000 Sb., o šlechtění, plemenitbě a evidenci hospodářských zvířat a o změně některých souvisejících zákonů (plemenářský zákon), ve znění pozdějších předpisů. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010-2014 [cit. 12.3.2014]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2008-182#cast1>

⁶⁰ Zákon č. 308/2011 Sb., kterým se mění zákon č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010-2014 [cit. 12.3.2014]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2011-308>

syrového mléka konečnému spotřebiteli prostřednictvím prodejního automatu a dále podmínky pro vyšetření syrového mléka. Zákon povoluje domácí porážky skotu mladšího dvou let a jelenovitých z farmového chovu.⁶¹

Tabulka 7 Prováděcí předpisy Veterinárního zákona přímo související s živočišnými produkty

Prováděcí předpis		Účinnost od	Zrušeno
Oblast působnosti: maso			
201/2003 Sb.	Vyhláška o veterinárních požadavcích na čerstvé drůbeží maso, králičí maso, maso zvěře ve farmovém chovu a maso volně žijící zvěře	11.07.2003	23.11.2007
202/2003 Sb.	Vyhláška o veterinárních požadavcích na čerstvé maso, mleté maso, masné polotovary a masné výrobky	11.07.2003	23.11.2007
381/2003 Sb.	Vyhláška o veterinárních požadavcích na živočichy pocházející z akvakultury a produkty akvakultury, produkty rybolovu a živé mlže a o veterinárních podmínkách jejich dovozu ze třetích zemí	01.05.2004	03.09.2008
580/2006 Sb.	Vyhláška o náhradě nákladů spojených s výkonem veterinární prohlídky jatečných zvířat a masa, s vyšetřením a posouzením živočišných produktů a se sledováním přítomnosti některých látek a jejich reziduí u zvířat a v jejich produktech	01.01.2007	01.07.2008
290/2008 Sb.	Vyhláška o veterinárních požadavcích na živočichy pocházející z akvakultury a na produkty akvakultury, o opatřeních pro předcházení a zdočování některých nálezů vodních živočichů	03.09.2008	--
Oblast působnosti: mléko, aj.			
203/2003 Sb.	Vyhláška o veterinárních požadavcích na mléko a mléčné výrobky	14.07.2003	23.11.2007
Oblast působnosti: vejce, aj.			
200/2003 Sb.	Vyhláška o veterinárních požadavcích na vaječné výrobky	11.07.2003	05.01.2007
Oblast působnosti: obecná			
286/1999 Sb.	Vyhláška Ministerstva zemědělství, kterou se provádějí ustanovení zákona č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon), o zdraví zvířat a jeho ochraně, o veterinárních podmínkách dovozu, vývozu a tranzitu veterinárního zboží, o veterinární asanaci a o atestačním studiu	01.01.2000	01.05.2005

⁶¹ DUBEN, Josef. Jaký bude veterinární zákon? In: *Státní veterinární správa* [online]. Ministerstvo zemědělství, 30.3.2011 © 2009-2013 [cit. 23.3.2014]. Dostupné z: http://eagri.cz/public/web/svs/tiskovy-servis/tiskove-zpravy/x2011_jaky-bude-veterinari-zakon.html

Pokračování tabulky 7 Prováděcí předpisy Veterinárního zákona přímo související s živočišnými produkty

	Prováděcí předpis	Účinnost od	Zrušeno
287/1999 Sb.	Vyhláška Ministerstva zemědělství o veterinárních požadavcích na živočišné produkty	01.01.2000	10.11.2003
291/2003 Sb.	Vyhláška o zákazu podávání některých látek zvířatům, jejichž produkty jsou určeny k výživě lidí, a o sledování (monitoringu) přítomnosti nepovolených látek, reziduí a látek kontaminujících, pro něž by živočišné produkty mohly být škodlivé pro zdraví lidí, u zvířat a v jejich produktech	05.09.2003	--
295/2003 Sb.	Vyhláška o konfiskátech živočišného původu, jejich neškodném odstraňování a dalším zpracování	10.09.2003	01.06.2010
296/2003 Sb.	Vyhláška o zdraví zvířat a jeho ochraně, o přemísťování a přepravě zvířat a o oprávnění a odborné způsobilosti k výkonu některých odborných veterinárních činností	12.09.2003	01.11.2012
298/2003 Sb.	Vyhláška o národních referenčních laboratořích a referenčních laboratořích	17.09.2003	--
299/2003 Sb.	Vyhláška o opatřeních pro předcházení a zdolávání nálezů a nemocí přenosných ze zvířat na člověka	17.09.2003	--
329/2003 Sb.	Vyhláška o informačním systému Státní veterinární správy	30.09.2003	--
373/2003 Sb.	Vyhláška o veterinárních kontrolách při obchodování se živočišnými produkty	01.05.2004	--
374/2003 Sb.	Vyhláška o náhradě nákladů spojených s výkonem veterinární prohlídky jatečných zvířat a masa a s vyšetřením a posouzením živočišných produktů	10.11.2003	01.01.2007
375/2003 Sb.	Vyhláška, kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon), ve znění pozdějších předpisů, a o veterinárních požadavcích na živočišné produkty	10.11.2003	23.11.2007
376/2003 Sb.	Vyhláška o veterinárních kontrolách dovozu a tranzitu produktů ze třetích zemí	01.05.2004	--
378/2003 Sb.	Vyhláška, kterou se stanoví podniky, v nichž se přípouští po dobu přechodného období uplatňovat odchylné veterinární požadavky na jejich provoz	01.01.2004	01.01.2007
379/2003 Sb.	Vyhláška o veterinárních požadavcích na obchodování s živočišnými produkty, na které se nevztahují zvláštní právní předpisy, a o veterinárních podmínkách jejich dovozu ze třetích zemí	01.05.2004	--
380/2003 Sb.	Vyhláška o veterinárních požadavcích na obchodování se spermatem, vaječnými buňkami a embryi a o veterinárních podmínkách jejich dovozu ze třetích zemí	01.05.2004	--
383/2003 Sb.	Vyhláška o veterinárních podmínkách dovozu některých živočišných produktů ze třetích zemí	01.05.2004	01.05.2006

Pokračování tabulky 7 Prováděcí předpisy Veterinárního zákona přímo související s živočišnými produkty

Prováděcí předpis	Účinnost od	Zrušeno
389/2004 Sb. Vyhláška o opatřeních pro tlumení slintavky a kulhavky a k jejímu předcházení	01.07.2004	--
36/2007 Sb. Vyhláška o opatřeních pro tlumení aviární chřivky	01.03.2007	--
289/2007 Sb. Vyhláška o veterinárních a hygienických požadavcích na živočišné produkty, které nejsou upraveny přímo použitelnými předpisy Evropských společenství	23.11.2007	--
227/2008 Sb. Vyhláška o paušálních nákladech orgánů kontroly dovozu ze třetích zemí	01.07.2008	--
128/2009 Sb. Vyhláška o přízpůsobení veterinárních a hygienických požadavků pro některé potravinářské podniky, v nichž se zachází se živočišnými produkty	30.05.2009	--
94/2010 Sb. Vyhláška o některých veterinárních a hygienických požadavcích na přepravu a zpracování vedlejších živočišných produktů	01.06.2010	--
125/2011 Sb. Nařízení vlády o stanovení informačních povinností příjemcům živočišných produktů v místě určení	15.05.2011	--
342/2012 Sb. Vyhláška o zdraví zvířat a jeho ochraně, o přemísťování a přepravě zvířat a o oprávnění a odborné způsobilosti k výkonu některých odborných veterinárních činností	01.11.2012	--

Zdroj dat: www.zakonyprolidi.cz, 2014

Zákon o ekologickém zemědělství

Účinný od 1. ledna 2001.

Šetrné hospodaření je dnes stále více uznávanou metodou a je cestou k udržitelnému zemědělství. Ve srovnání s konvenčním zemědělstvím jde o náročnější způsob hospodaření, kde je nezbytné uplatnit mimo odborné zemědělské znalosti ještě další specifické a praktické znalosti.

Produkty ekologického zemědělství nesou označení BIO nebo EKO. Legislativní oporu pro ekologické způsoby hospodaření v rostlinné i živočišné výrobě spolu s postupy pro zpracovávání bioprodukce poskytuje zákon č. 242/2000 Sb. o ekologickém zemědělství⁶² a jeho prováděcí předpisy.

Prováděcí předpisy zákona o ekologickém zemědělství:

- Vyhláška Ministerstva zemědělství č. 53/2001 Sb., kterou se provádí zákon č. 242/2000 Sb., o ekologickém zemědělství a o změně zákona č. 368/1992

⁶² Zákon č. 242/2000 Sb. o ekologickém zemědělství a o změně zákona č. 368/1992 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů. In: *Poslanecká sněmovna parlamentu České republiky* [online]. Parlament České republiky, Kancelář Poslanecké sněmovny, © 1995-2013 [cit. 30.3.2014]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?cz=242&r=2000>

Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů - tato byla zrušena k 1. únoru 2006;

- Vyhláška 16/2006 Sb., kterou se provádí zákon o ekologickém zemědělství.

Evropská legislativa v oblasti ekologického zemědělství byla dána Nařízením Rady (EHS) č. 2092/91 o ekologickém zemědělství a k němu se vztahujícím označování zemědělských produktů a potravin,⁶³ které bylo zrušeno k 1. lednu 2009.

Od 1. ledna 2009 je účinný nový evropský předpis, tím je Nařízení Rady (ES) č. 834/2007⁶⁴ spolu s prováděcími pravidly pro dovoz ekologických produktů ze třetích zemí v podobě Nařízení Komise (ES) č. 1235/2008⁶⁵ a pro stanovení základních požadavků na produkci, označování a kontrolu ekologických produktů v podobě Nařízení Komise (ES) č. 889/2008⁶⁶ ze dne 5. září 2008.

Legislativa Evropských společenství

V evropském potravinovém právu je jedním ze základních předpisů Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002 ze dne 28. ledna 2002, kterým se stanoví obecné zásady a požadavky potravinového práva, zřizuje se Evropský úřad pro bezpečnost potravin a stanoví se postupy týkající se bezpečnosti potravin.⁶⁷ Předpis řeší problematiku oblastí s přímým i nepřímým vlivem na bezpečnost potravin. Vztahuje se na všechny provozovatele potravinářských podniků a krmivářských podniků od fáze výroby, přes zpracování až po distribuci a ukládá jim povinnost zabezpečit plnění požadavků potravinového práva spolu s jeho kontrolou. Nařízení zavedlo Evropský orgán pro bezpečnost potravin (EFSA),

⁶³ Nařízení Rady (EHS) č. 2092/91 ze dne 24. června 1991 o ekologickém zemědělství a k němu se vztahujícím označování zemědělských produktů a potravin. In: *Úřední věstník Evropské unie* [online]. Úřední věstník Evropské unie, 1991 [cit. 30.3.2014]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:31991R2092:CS:HTML>

⁶⁴ Nařízení Rady (ES) č. 834/2007 ze dne 28. června 2007 o ekologické produkci a označování ekologických produktů a o zrušení nařízení (EHS) č. 2092/91. In: *Úřední věstník Evropské unie* [online]. Úřední věstník Evropské unie, 2007 [cit. 30.3.2014]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CONSLEG:2007R0834:20081010:CS:PDF>

⁶⁵ Nařízení Komise (ES) č. 1235/2008 ze dne 8. prosince 2008, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 834/2007, pokud jde o opatření pro dovoz ekologických produktů ze třetích zemí. In: *Úřední věstník Evropské unie* [online]. Úřední věstník Evropské unie, 2008 [cit. 30.3.2014]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CONSLEG:2008R1235:20100608:CS:PDF>

⁶⁶ Nařízení Komise (ES) č. 889/2008 ze dne 5. září 2008, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 834/2007 o ekologické produkci a označování ekologických produktů, pokud jde o ekologickou produkci, označování a kontrolu. In: *Úřední věstník Evropské unie* [online]. Úřední věstník Evropské unie, 2008 [cit. 30.3.2014]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/ALL/?uri=CELEX:32008R0889>

⁶⁷ Nařízení Evropského Parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002 ze dne 28. ledna 2002, kterým se stanoví obecné zásady a požadavky potravinového práva, zřizuje se Evropský úřad pro bezpečnost potravin a stanoví postupy týkající se bezpečnosti potravin. In: *Úřední věstník Evropské unie* [online]. Úřední věstník Evropské unie, 2002 [cit. 28.3.2014]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/ALL/?uri=CELEX:32002R0178>

Rychlý varovný systém pro potraviny a krmiva (RASFF) a také stálý výbor EU pro potraviny a krmiva.⁶⁸

Prováděcím Nařízením Komise (EU) č. 931/2011 ze dne 19. září 2011 o požadavcích na sledovatelnost stanovených nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002 pro potraviny živočišného původu, byla stanovena s účinností od 1. července 2012 pravidla pro provozovatele potravinářských podniků, jde-li o potraviny živočišného původu. Nařízení stanoví, že k dosažení sledovatelnosti potravin je nezbytné zajistit identifikaci jak přímého dodavatele, tak přímého zákazníka, s výjimkou konečného spotřebitele.⁶⁹

Rok 2006 přinesl důležité změny v podobě tzv. hygienického balíčku.⁷⁰ Tím je myšlen soubor legislativních předpisů, které upravily hygienické předpisy potravin živočišného původu. Návazně musela být upravena i národní legislativa, v první řadě zákon o potravinách a veterinární zákon.

Hygienický balíček v jeho konečné komplexní podobě tvoří dokumenty:

- Nařízení Evropského Parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002 ze dne 28. ledna 2002, kterým se stanoví obecné zásady a požadavky potravinového práva, zřizuje se Evropský úřad pro bezpečnost potravin a stanoví postupy týkající se bezpečnosti potravin;⁷¹
- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 852/2004 ze dne 29. dubna 2004 o hygieně potravin;⁷²
- Nařízení Evropského Parlamentu a Rady (ES) č. 853/2004 ze dne 29. dubna 2004, kterým se stanoví zvláštní hygienická pravidla pro potraviny živočišného původu;⁷³

⁶⁸ TVRZNÍK, Pavel a Ladislav ZEMAN. *Vědecký výbor výživy zvířat: Dopad legislativy EU do norem a legislativy krmivářského průmyslu v ČR* [online]. Praha: Výzkumný ústav živočišné výroby, 2004 [cit. 30.3.2014]. Dostupné z: <http://www.vuzv.cz/sites/File/vybor/studie%20Tvrznik%20zeman%20Legislativa.pdf>

⁶⁹ Prováděcí Nařízení Komise (EU) č. 931/2011 ze dne 19. září 2011 o požadavcích na sledovatelnost stanovených nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002 pro potraviny živočišného původu. In: *Úřední věstník Evropské unie* [online]. Úřední věstník Evropské unie, 2011 [cit. 28.3.2014]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2011:242:0002:0003:CS:PDF>

⁷⁰ 852/2004/ES, 853/2004/ES, 854/2004/ES, 882/2004/ES

⁷¹ Nařízení Evropského Parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002 ze dne 28. ledna 2002, kterým se stanoví obecné zásady a požadavky potravinového práva, zřizuje se Evropský úřad pro bezpečnost potravin a stanoví postupy týkající se bezpečnosti potravin. In: *Úřední věstník Evropské unie* [online]. Úřední věstník Evropské unie, 2002 [cit. 28.3.2014]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/ALL/?uri=CELEX:32002R0178>

⁷² Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 852/2004 ze dne 29. dubna 2004 o hygieně potravin. In: *Úřední věstník Evropské unie* [online]. Úřední věstník Evropské unie, 2004 [cit. 28.3.2014]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/ALL/?uri=CELEX:32004R0852>

⁷³ Nařízení Evropského Parlamentu a Rady (ES) č. 853/2004 ze dne 29. dubna 2004, kterým se stanoví zvláštní hygienická pravidla pro potraviny živočišného původu. In: *Úřední věstník Evropské unie* [online]. Úřední věstník Evropské unie, 2004 [cit. 28.3.2014]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/ALL/?uri=CELEX:32004R0853>

- Nařízení Evropského Parlamentu a Rady (ES) č. 854/2004 ze dne 29. dubna 2004, kterým se stanoví zvláštní pravidla pro organizaci úředních kontrol produktů živočišného původu určených k lidské spotřebě;⁷⁴
- Nařízení Evropského Parlamentu a Rady (ES) č. 882/2004 ze dne 29. dubna 2004 o úředních kontrolách za účelem ověření dodržování právních předpisů týkajících se krmiv a potravin a pravidel o zdraví zvířat a dobrých životních podmínkách zvířat;⁷⁵
- Nařízení Komise (ES) č. 2073/2005 ze dne 15. listopadu 2005 o mikrobiologických kritériích pro potraviny;⁷⁶
- Nařízení Komise (ES) č. 2074/2005 ze dne 5. prosince 2005, kterým se stanoví prováděcí opatření pro některé výrobky podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 853/2004 a pro organizaci úředních kontrol podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 854/2004 a (ES) č. 882/2004, kterým se stanoví odchylka od nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 852/2004 a kterým se mění nařízení (ES) č. 853/2004 a (ES) č. 854/2004;⁷⁷
- Nařízení Komise (ES) č. 2075/2005 ze dne 5. prosince 2005, kterým se stanoví zvláštní předpisy pro úřední kontroly trichinel v mase;⁷⁸
- Nařízení Komise (ES) č. 2076/2005 ze dne 5. prosince 2005, kterým se stanoví přechodná opatření pro provádění nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 853/2004, (ES) č. 854/2004 a (ES) č. 882/2004 a kterým se mění nařízení (ES) č. 853/2004 a (ES) č. 854/2004.⁷⁹

⁷⁴ Nařízení Evropského Parlamentu a Rady (ES) č. 854/2004 ze dne 29. dubna 2004, kterým se stanoví zvláštní pravidla pro organizaci úředních kontrol produktů živočišného původu určených k lidské spotřebě. In: *Úřední věstník Evropské unie* [online]. Úřední věstník Evropské unie, 2004 [cit. 22.3.2014]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/ALL/?uri=CELEX:32004R0854>

⁷⁵ Nařízení Evropského Parlamentu a Rady (ES) č. 882/2004 ze dne 29. dubna 2004 o úředních kontrolách za účelem ověření dodržování právních předpisů týkajících se krmiv a potravin a pravidel o zdraví zvířat a dobrých životních podmínkách zvířat. In: *Úřední věstník Evropské unie* [online]. Úřední věstník Evropské unie, 2004 [cit. 22.3.2014]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/ALL/?uri=CELEX:32004R0882>

⁷⁶ Nařízení Komise (ES) č. 2073/2005 ze dne 15. listopadu 2005 o mikrobiologických kritériích pro potraviny. In: *Úřední věstník Evropské unie* [online]. Úřední věstník Evropské unie, 2005 [cit. 22.3.2014]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2005:338:0001:0026:CS:PDF>

⁷⁷ Nařízení Komise (ES) č. 2074/2005 ze dne 5. prosince 2005, kterým se stanoví prováděcí opatření pro některé výrobky podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 853/2004 a pro organizaci úředních kontrol podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 854/2004 a (ES) č. 882/2004, kterým se stanoví odchylka od nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 852/2004 a kterým se mění nařízení (ES) č. 853/2004 a (ES) č. 854/2004. In: *Úřední věstník Evropské unie* [online]. Úřední věstník Evropské unie, 2011 [cit. 22.3.2014]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2005:338:0027:0059:CS:PDF>

⁷⁸ Nařízení Komise (ES) č. 2075/2005 ze dne 5. prosince 2005, kterým se stanoví zvláštní předpisy pro úřední kontroly trichinel v mase. In: *Úřední věstník Evropské unie* [online]. Úřední věstník Evropské unie, 2005 [cit. 22.3.2014]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CONSLEG:2005R2075:20111124:CS:PDF>

⁷⁹ Nařízení Komise (ES) č. 2076/2005 ze dne 5. prosince 2005, kterým se stanoví přechodná opatření pro provádění nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 853/2004, (ES) č. 854/2004 a (ES) č. 882/2004 a kterým se mění nařízení (ES) č. 853/2004 a (ES) č. 854/2004. In: *Úřední věstník Evropské*

Nařízení hygienického balíčku platí pro všechny potraviny živočišného původu. Jedním z cílů je rozšíření zodpovědnosti za bezpečnost potravin na všechny, kteří s potravinami zacházejí od výroby přes zpracování až po jejich distribuci. Nově je uloženo zavedení a dodržování principů HACCP (Analýza rizika a kritické kontrolní body) všem provozovatelům potravinářských podniků, kromě zemědělské prvovýroby. Jsou uvedeny obecné hygienické předpisy pro prvovýrobu a související postupy a také doporučení pro správnou hygienickou praxi. Nastavena jsou pravidla pro kontroly nejen v rámci Evropské unie, ale zejména pro dovozy potravin živočišného původu z třetích zemí. Součástí hygienického balíčku je požadavek na dodržování mikrobiologických kritérií pro určité skupiny rizikových mikroorganismů. Veškerá opatření vyplývající z nové evropské legislativy směřují k zajištění vysoké úrovně ochrany pro spotřebitele v souvislosti s bezpečností potravin.⁸⁰ Nová pravidla se nevztahují na případy, kdy se jedná o prvovýrobu a přípravu potravin pro domácí použití, stejně tak se netýká výrobců, kteří dodávají malá množství své produkce spotřebiteli přímo či prostřednictvím místního maloobchodu.

Vzhledem k rozsahu hygienického balíčku bylo v roce 2005 vydáno Nařízení Komise (ES) č. 2076/2005⁸¹, které mělo pomoci s přechodem na plné uplatňování nových pravidel a postupů a stanovilo pro některá ustanovení přechodné období do 31. prosince 2009.

Ustanovení, kterých se týkala přechodná opatření pro provádění Nařízení Evropského Parlamentu a Rady (ES) č. 853/2004⁸²:

- Zásoby potravin živočišného původu;
- Přímé dodávání malých množství masa z drůbeže a zajícovců;
- Uvádění potravin živočišného původu na vnitrostátní trh před schválením zařízení schvální zařízení manipulující s těmito produkty;
- Materiál na první obal, materiál na další obal a materiál k označování nesoucí předtištěná hygienická nebo identifikační označení;
- Označovací zařízení;
- Hygienické podmínky pro dovoz;

unie [online]. Úřední věstník Evropské unie, 2005 [cit. 23.3.2014]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2005:338:0083:0088:CS:PDF>

⁸⁰ Budou potraviny ještě nezávadnější? In: *Státní veterinární správa* [online]. Ministerstvo zemědělství, 5.1.2006. © 2009-2013 [cit. 29.3.2014]. Dostupné z: http://eagri.cz/public/web/svs/tiskovy-servis/tiskove-zpravy/x2006_budou-potraviny-jeste-nezavadnejsi.html

⁸¹ Nařízení Komise (ES) č. 2076/2005 ze dne 5. prosince 2005, kterým se stanoví přechodná opatření pro provádění nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 853/2004, (ES) č. 854/2004 a (ES) č. 882/2004 a kterým se mění nařízení (ES) č. 853/2004 a (ES) č. 854/2004. In: *Úřední věstník Evropské unie* [online]. Úřední věstník Evropské unie, 2005 [cit. 23.3.2014]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/ALL/?uri=CELEX:32005R2076>

⁸² Nařízení Evropského Parlamentu a Rady (ES) č. 853/2004 ze dne 29. dubna 2004, kterým se stanoví zvláštní hygienická pravidla pro potraviny živočišného původu. In: *Úřední věstník Evropské unie* [online]. Úřední věstník Evropské unie, 2004 [cit. 23.3.2014]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX:32004R0853>

- Informace o potravinovém řetězci;
- Maso z farmových nezdomečnělých kopytníků;
- Kritéria složení a požadavky na označování mletého masa.

Ustanovení, kterých se týkala přechodná opatření pro provádění Nařízení Evropského Parlamentu a Rady (ES) č. 854/2004⁸³:

- Udělení osvědčení zařízením využívajícím personál, který pomáhá při úředních kontrolách na jatkách;
- Vzor osvědčení pro maso z farmových nezdomečnělých kopytníků;
- Hygienické podmínky pro dovoz.

Ustanovení, kterých se týkala přechodná opatření pro provádění Nařízení Evropského Parlamentu a Rady (ES) č. 882/2004⁸⁴:

- Akreditace úředních laboratoří provádějících testy na trichinely.

Nařízení Komise (ES) č. 1162/2009⁸⁵ stanovilo z důvodu zjištěných potíží z prvního přechodného období termín pro druhé přechodné období, a to od 1. ledna 2010 do 31. prosince 2013.

Ustanovení, kterých se týkala přechodná opatření pro provádění Nařízení Evropského Parlamentu a Rady (ES) č. 853/2004⁸⁶ ve druhém přechodném období:

- Přímé dodávání malých množství masa z drůbeže a zajícovců;
- Hygienické podmínky pro dovoz;
- Kritéria složení a požadavky na označování mletého masa.

⁸³ Nařízení Evropského Parlamentu a Rady (ES) č. 854/2004 ze dne 29. dubna 2004, kterým se stanoví zvláštní pravidla pro organizaci úředních kontrol produktů živočišného původu určených k lidské spotřebě. In: *Úřední věstník Evropské unie* [online]. Úřední věstník Evropské unie, 2004 [cit. 22.3.2014]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/ALL/?uri=CELEX:32004R0854>

⁸⁴ Nařízení Evropského Parlamentu a Rady (ES) č. 882/2004 ze dne 29. dubna 2004 o úředních kontrolách za účelem ověření dodržování právních předpisů týkajících se krmiv a potravin a pravidel o zdraví zvířat a dobrých životních podmínkách zvířat. In: *Úřední věstník Evropské unie* [online]. Úřední věstník Evropské unie, 2004 [cit. 22.3.2014]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/ALL/?uri=CELEX:32004R0882>

⁸⁵ Nařízení Komise (ES) č. 1162/2009 ze dne 30. listopadu 2009, kterým se stanoví přechodná opatření pro provádění nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 853/2004, (ES) č. 854/2004 a (ES) č. 882/2004. In: *Úřední věstník Evropské unie* [online]. Úřední věstník Evropské unie, 2009. 23.3.2014]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/ALL/?uri=CELEX:32009R1162>

⁸⁶ Nařízení Evropského Parlamentu a Rady (ES) č. 853/2004 ze dne 29. dubna 2004, kterým se stanoví zvláštní hygienická pravidla pro potraviny živočišného původu. In: *Úřední věstník Evropské unie* [online]. Úřední věstník Evropské unie, 2004 [cit. 23.3.2014]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX:32004R0853>

Ustanovení, kterých se týkala přechodná opatření pro provádění Nařízení Evropského Parlamentu a Rady (ES) č. 854/2004⁸⁷ ve druhém přechodném období:

- Hygienické podmínky pro dovoz.

Ustanovení, kterých se týkala přechodná opatření pro provádění Nařízení Evropského Parlamentu a Rady (ES) č. 882/2004⁸⁸ ve druhém přechodném období:

- Akreditace úředních laboratoří provádějících testy na trichinely.

2.3.3 Živočišné produkty pro technické využití

Vosk

Dalším produktem získávaným při chovu včel je včelí vosk. Svůj význam si udržel i v dnešní době, jeho využití najdeme v kosmetickém průmyslu, ve farmaceutickém průmyslu, kde jako součást potahové látky tablet umožňuje jejich pozdější rozpouštění a tím zvýšení doby účinnosti, ve směsi s medem lze vosk použít pro ošetření kopyt a paznehtů. Možnosti využití vosku jsou velmi široké z dalších příkladů jeho uplatnění lze uvést oblast výroby zbraní, kde chrání kov proti korozi, v elektronice jako účinný elektrický izolátor, využití jako impregnace pro obuv, také k leštění dřeva, nebo se včelí vosk využívá pro voskování papírových balení džusů.⁸⁹ V roce 20123 bylo v České republice vyrobeno 276 t včelího vosku.⁹⁰

Vlna

Chov ovcí pro získání vlny jako hlavního produktu není v současnosti prioritou, i přesto se čísla udávající počet chovaných ovcí v České republice každým rokem zvyšují. Zájem chovatelů se orientuje na využití ovcí pro údržbu travních porostů a jako zdroj kvalitního masa.

Pro zpracování vlny jsou rozhodující její vlastnosti, které jsou značně ovlivněny výběrem vhodného plemena. Ovce v současné době u nás chované jsou, co do skladby plemen, velmi různé, k tomu plemena určená právě k produkci kvalitní

⁸⁷ Nařízení Evropského Parlamentu a Rady (ES) č. 854/2004 ze dne 29. dubna 2004, kterým se stanoví zvláštní pravidla pro organizaci úředních kontrol produktů živočišného původu určených k lidské spotřebě. In: *Úřední věstník Evropské unie* [online]. Úřední věstník Evropské unie, 2004 [cit. 22.3.2014]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/ALL/?uri=CELEX:32004R0854>

⁸⁸ Nařízení Evropského Parlamentu a Rady (ES) č. 882/2004 ze dne 29. dubna 2004 o úředních kontrolách za účelem ověření dodržování právních předpisů týkajících se krmiv a potravin a pravidel o zdraví zvířat a dobrých životních podmínkách zvířat. In: *Úřední věstník Evropské unie* [online]. Úřední věstník Evropské unie, [cit. 23.3.2014]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/ALL/?uri=CELEX:32004R0882>

⁸⁹ PŘIDAL, Antonín. Včelí vosk – složení a využití. *Moderní včelař* [online]. 2007, roč. 2007, č. 2 [cit. 23.3.2014]. Dostupné z: <http://user.mendelu.cz/apridal/text/c029.pdf>

⁹⁰ Tab. 6 Živočišná výroba - Česká republika. In: *Český statistický úřad* [online]. Český statistický úřad. Poslední změna 12.2. 2014 [cit. 21.3.2014]. Dostupné z: http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/zem_cr

vlny jsou zastoupena pouze v malém množství. Prodej vlny z takových „nesourodých“ stád je v praxi problémem.⁹¹

Nařízení Komise (EU) č. 142/2011 ze dne 25. února 2011⁹² uvádí konečné body výrobního řetězce pro některé získané produkty, které po určité finální úpravě mohou být na trh uváděny bez omezení. Tento požadavek splňuje průmyslově vypraná, nebo jinou metodou ošetřená vlna a srst, která nepředstavuje nepřijatelné riziko pro zdraví lidí a zvířat.

Kožešiny

V podmínkách českého kožešnického průmyslu probíhá nejčastěji chov lišek, norků a nutrií. Většina produkce je určena k exportu do Německa, Itálie, Anglie, Holandska a Japonska. Na území České republiky se v současné době nachází zhruba deset velkých farem, na kterých jsou chovány norci a lišky. V malochovech jsou pak nejčastěji chovány nutrie, činčily, lišky, fretky, norci, tchoři, ondatry i psíci mývalovití.⁹³ Obecně odvětví výroby a zpracování kožešin zaznamenalo v posledních letech značný ústup, a to jak pro pokles poptávky po kožešinovém zboží, tak pro stále se zpřísnující požadavky na podmínky chovu kožešinových zvířat a s tím spojené zvyšující se náklady spojené s tímto odvětvím.

Z pohledu evropské legislativy⁹⁰ jsou konečným bodem výrobního řetězce kožešiny, které byly po dobu dvou dnů sušeny při okolní teplotě 18 °C a vlhkosti 55 % rh.

2.3.4 Vedlejší produkty živočišného původu

Takovými produkty se rozumí například vedlejší produkty při zpracování jatečných těl zvířat, jako živočišné tuky, krev, droby, žlázy, trávicí trakt, kůže, kožní produkty, rohovina, kosti. Dále sem patří také skořápky, vedlejší produkty z líhni či z porušených vajec.⁹⁴ Mohou být využity přímo, nebo jako druhotné suroviny například při výrobě krmiv pro psy a kočky.

⁹¹ Chov ovcí zažívá renesanci, o vlnu však zájem není. In: *AGRIS: agrární www portál* [online]. AGRIS, 25.03.2014 . © Copyright AGRIS 2000-2014 [cit. 21.3.2014]. Dostupné z: http://www.agris.cz/zemedelstvi/chov-ovci-zaziva-renesanci-o-vlnu-vsak-zajem-neni?id_a=183314

⁹² Nařízení Komise (EU) č. 142/2011 ze dne 25. února 2011, kterým se provádí nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1069/2009 o hygienických pravidlech pro vedlejší produkty živočišného původu a získané produkty, které nejsou určeny k lidské spotřebě, a provádí směrnice Rady 97/78/ES, pokud jde o určité vzorky a předměty osvobozené od veterinárních kontrol na hranici podle uvedené směrnice. In: *Úřední věstník Evropské unie* [online]. Úřední věstník Evropské unie, 2011 [cit. 29.3.2014]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2011:054:0001:0254:CS:PDF>

⁹³ Význam chovu kožešinových zvířat. In: *Chov kožešinových zvířat* [online]. Brno: Mendelova univerzita v Brně, 28. 01. 2013. [cit. 29.3.2014]. Dostupné z: http://web2.mendelu.cz/af_291_projekty2/vseo/stranka.php?kod=67

⁹⁴ Vedlejší živočišné produkty (VŽP). In: *Inovace výuky v bezpečnosti potravin* [online]. Veterinární a farmaceutická univerzita Brno, Copyright © 2011 [cit. 29.3.2014]. Dostupné z: <http://cit.vfu.cz/ivbp/prohlidka-jatecnich-zvirat-a-masa1/vedlejsi-zivocisne-produkty>

Jedná se ale i o vedlejší produkty, které vznikají v zemědělství v souvislosti s chovem hospodářských zvířat jako třeba hnůj, nebo kejda.

Legislativa zařazuje vedlejší produkty živočišného původu do tří kategorií podle úrovně rizikovosti a dle kategorie stanovuje podmínky pro nakládání, manipulaci a označování. Výše uvedené produkty vyjma hnoje a obsahu trávicího traktu se řadí mezi nejméně rizikové, tedy do jako materiál kategorie 3.⁹⁵

Kůže

Podle druhu zvířete, ze kterého je kůže při jatečném opracování získána, rozeznáváme nejčastěji hověziny (kraviny, býčiny, jalovičiny, voloviny), teletiny a ostarčiny, což jsou kůže z telat která krom mléka již přijímala i rostlinné krmivo, ovčiny, vepřovice, koniny, jehněčiny a koziny⁹⁶. Kůže mají velmi široké využití, ať již v brašnářství, sedlářství, obuvnictví, v oděvním průmyslu, k výrobě pracovních ochranných pomůcek, či v různých praktických či luxusních doplňků. Mimo kožedělný průmysl lze kůže využít také k výrobě kůže, který je srovnatelný svými schopnostmi s lepidly, nebo je možné zejména vepřové kůže použít jako surovinu pro masný průmysl, či v potravinářství k výrobě želatiny.⁹⁷

Kožní produkty, rohovina

V této skupině jsou zařazeny kopyta, paznehty, rohy, peří a chlupy. Rohovina je v přirozeném stavu nestravitelná, neboť její hlavní složkou je stromatická bílkovina keratin.⁹⁷ V současnosti nachází rohovina uplatnění v drcené formě jako dusíkaté hnojivo, nebo jako surovina pro výrobu šperků.

Kosti

Při jatečném zpracování zvířat vznikají dvě skupiny kostí, a to kosti výsekové tvořící kolem 65 % všech kostí a kosti technické. Technickými kostmi se rozumí skupina kostí vhodných pro průmyslové zpracování, jedná se o kosti, které jsou získané vykostěním jatečných zvířat a nejsou určené pro lidskou výživu. Mezi produkty, které lze získat zpracováním kostí patří hlavně kostní tuk, kostní kliš a želatina.⁹⁶

⁹⁵ Dle Čl. 10 Nařízení Evropského Parlamentu a Rady (ES) č. 1069/2009 ze dne 21. října 2009 o hygienických pravidlech pro vedlejší produkty živočišného původu a získané produkty, které nejsou určeny k lidské spotřebě, a o zrušení nařízení (ES) č. 1774/2002 (nařízení o vedlejších produktech živočišného původu). In: *Úřední věstník Evropské unie* [online]. Úřední věstník Evropské unie, 2009 [cit. 29.3.2014]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2009:300:0001:0033:CS:PDF>

⁹⁶ STEINHAUSER Ladislav a kolektiv. *Produkce masa*. Brno: Vydavatelství Last, 2000. ISBN 80-900-2607-9.

⁹⁷ KADLEC, Pavel, Karel MELZUCH a Michal VOLDŘICH. *Co byste měli vědět o výrobě potravin?: technologie potravin*. Vyd. 1. Ostrava: Key Publishing, 2009, 536 s. ISBN 978-80-7418-051-4.

Hnůj

Hnůj je vedlejším produktem živočišné výroby, z pohledu legislativy vedlejších živočišných produktů se jedná o materiál kategorie 2, který zahrnuje produkty rizikové, což omezuje podmínky jejich zpracovávání a využívání.⁹⁸

V legislativě České republiky zastupuje tuto oblast zákon č. 156/1998 Sb. o hnojivech, pomocných půdních látkách, pomocných rostlinných přípravcích a substrátech a o agrochemickém zkoušení zemědělských půd (zákon o hnojivech),⁹⁹ který byl od 1. září 1998, kdy vstoupil v účinnost, desetkrát novelizován. Jsou zde řešeny mimo jiné podmínky pro skladování, používání hnojiv a jejich uvádění do oběhu. Orgánem odborného dozoru nad dodržováním zákona je pověřen Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský.

Některé prováděcí předpisy k zákonu č. 156/1998 Sb., platné a účinné v období 1998 – 2012:

- Vyhláška Ministerstva zemědělství č. 271/1998 Sb., o stanovení požadavků na hnojiva, byla zrušena k 1. lednu 2001;
- Vyhláška č. 273/1998 Sb., o odběrech a chemických rozbořech vzorků hnojiv;
- Vyhláška č. 274/1998 Sb., o skladování a způsobu používání hnojiv;
- Vyhláška č. 474/2000 Sb., o stanovení požadavků na hnojiva;
- Vyhláška č. 377/2013 Sb., o skladování a způsobu používání hnojiv.

Požadavky na nezpracovaný hnůj, zpracovaný hnůj a získané produkty ze zpracovaného hnoje, se zabývala Příloha XI Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1774/2002 ze dne 3. října 2002 o hygienických pravidlech pro vedlejší produkty živočišného původu, které nejsou určeny pro lidskou spotřebu. Jmenované nařízení je již zrušené a nahrazené nařízením 1069/2009/ES.¹⁰⁰

⁹⁸ Vedlejší živočišné produkty (VŽP). In: *Inovace výuky v bezpečnosti potravin* [online]. Veterinární a farmaceutická univerzita Brno, Copyright © 2011 [cit. 29.3.2014]. Dostupné z: <http://cit.vfu.cz/ivbp/prohlidka-jatecnich-zvirat-a-masa1/vedlejsi-zivocisne-produkty>

⁹⁹ Zákon č. 156/1998 Sb. o hnojivech, pomocných půdních látkách, pomocných rostlinných přípravcích a substrátech a o agrochemickém zkoušení zemědělských půd (zákon o hnojivech) In: *Poslanecká sněmovna parlamentu České republiky* [online]. Parlament České republiky, Kancelář Poslanecké sněmovny, © 1995-2013 [cit. 30.3.2014]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?cz=156&r=1998>

¹⁰⁰ Nařízení Evropského Parlamentu a Rady (ES) č. 1069/2009 ze dne 21. října 2009 o hygienických pravidlech pro vedlejší produkty živočišného původu a získané produkty, které nejsou určeny k lidské spotřebě, a o zrušení nařízení (ES) č. 1774/2002 (nařízení o vedlejších produktech živočišného původu). In: *Úřední věstník Evropské unie* [online]. Úřední věstník Evropské unie, 2009 [cit. 29.3.2014]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2009:300:0001:0033:CS:PDF>

Nařízení Komise (EU) č. 142/2011, kterým se provádí nařízení 1069/2009/ES¹⁰¹ zakazuje dovoz nezpracovaného hnoje do Evropské unie, a to včetně jeho tranzitu přes Unii.

Krmivo pro zvířata v zájmovém chovu

Krmivo pro zvířata mohou tvořit vedlejší živočišné produkty vzniklé při výrobě potravin, nebo živočišné produkty, které nejsou určeny pro lidskou spotřebu, ať již z obchodních či jiných důvodů, ale za předpokladu, že nevykazují žádné znaky nemocí přenosných na člověka či zvířata. Lze je využít jako suroviny pro výrobu krmiv, nebo některé části těl zvířat (uši, hrtany aj.) v sušené podobě jako pamlsky pro psy.¹⁰²

Zákon o krmivech

Legislativu v oblasti využití některých vedlejších živočišných produktů pro výrobu některých krmiv řeší také zákon č. 91/1996 Sb., o krmivech,¹⁰³ který nabyl účinnosti 1. září 1996. K témuž datu také zrušuje vyhlášku Ministerstva zemědělství České republiky č. 413/1991 Sb., o registraci některých druhů krmiv, jejich dodavatelů a o odborné státní kontrole a vyhlášku Ministerstva zemědělství České republiky č. 362/1992 Sb., o výrobě a složení krmných směsí.

Zákon o krmivech určuje požadavky na výrobu, dovoz, používání, balení, označování, dopravu a uvádění krmiv, doplňkových látek a premixů na trh. Jsou v něm začleněny příslušné předpisy Evropských společenství. Pro dozor nad dodržováním povinností vyplývajících z tohoto zákona a z přímo použitelných předpisů Evropských společenství stanovuje dozorovým orgánem Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský a definuje jeho pravomoc a působnost v rámci zákona.

¹⁰¹ Nařízení Komise (EU) č. 142/2011 ze dne 25. února 2011, kterým se provádí nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1069/2009 o hygienických pravidlech pro vedlejší produkty živočišného původu a získané produkty, které nejsou určeny k lidské spotřebě, a provádí směrnice Rady 97/78/ES, pokud jde o určité vzorky a předměty osvobozené od veterinárních kontrol na hranici podle uvedené směrnice. In: *Úřední věstník Evropské unie* [online]. Úřední věstník Evropské unie, 2011 [cit. 29.3.2014]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2011:054:0001:0254:CS:PDF>

¹⁰² KADLEC, Pavel, Karel MELZUCH a Michal VOLDŘICH. *Co byste měli vědět o výrobě potravin?: technologie potravin*. Vyd. 1. Ostrava: Key Publishing, 2009, 536 s. ISBN 978-80-7418-051-4.

¹⁰³ Zákon č. 91/1996 Sb., o krmivech. In: *Poslanecká sněmovna parlamentu České republiky* [online]. Parlament České republiky, Kancelář Poslanecké sněmovny, © 1995-2013 [cit. 22.3.2014]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?r=1996&cz=91>

Tabulka 8 Vývoj zákona o krmivech v letech 1996 – 2012

Znění od	Novela
01.01.2001	244/2000 Sb. Zákon, kterým se mění zákon č. 91/1996 Sb., o krmivech
01.06.2002	147/2002 Sb. Zákon o Ústředním kontrolním a zkušebním ústavu zemědělském
01.01.2003	320/2002 Sb. Zákon o změně a zrušení některých zákonů v souvislosti s ukončením činnosti okresních úřadů
23.01.2004, 01.05.2004	21/2004 Sb. Zákon, kterým se mění zákon č. 91/1996 Sb., o krmivech, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 147/2002 Sb., o Ústředním kontrolním a zkušebním ústavu zemědělském a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o Ústředním kontrolním a zkušebním ústavu zemědělském), ve znění zákona č. 309/2002 Sb.
30.12.2005	553/2005 Sb. Zákon, kterým se mění zákon č. 531/1990 Sb., o územních finančních orgánech, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony
01.01.2006	444/2005 Sb. Zákon, kterým se mění zákon č. 242/2000 Sb., o ekologickém zemědělství a o změně zákona č. 368/1992 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, ve znění zákona č. 320/2002 Sb., a některé další zákony
01.01.2008	214/2007 Sb. Zákon, kterým se mění zákon č. 91/1996 Sb., o krmivech, ve znění pozdějších předpisů
01.07.2010	227/2009 Sb. Zákon, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o základních registrech
01.01.2011	281/2009 Sb. Zákon, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím daňového řádu
01.03.2011	33/2011 Sb. Zákon, kterým se mění zákon č. 91/1996 Sb., o krmivech, ve znění pozdějších předpisů

Zdroj dat: Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky, 2014

V období let 1996 – 2012 byl zákon o krmivech jedenáctkrát novelizován (tabulka 8). Mezi nejzásadnější patří novely v letech 2001, 2004, 2008 a 2011, které uvádí zákon do souladu s požadavky předpisů Evropských společenství.

Novela zákona o krmivech zákonem č. 244/2000 Sb.,¹⁰⁴ reaguje na vydání tzv. Bílé knihy o zdravotní nezávadnosti potravin¹⁰⁵ v roce 1999 a dalších čtyř směrnic Rady ES v oblasti výroby krmiv.¹⁰⁶ Na základě návrhů Bílé knihy má být v obecném rámci dosaženo především zdravotní nezávadnosti potravin a konkrétně v oblasti výroby krmiv má být zajištěno, že k výrobě krmiv budou používány jenom vhodné suroviny a bude zvýšena účinnost kontroly přidávaných složek. Novela zákona o krmivech

¹⁰⁴ Zákon č. 244/2000 Sb., kterým se mění zákon č. 91/1996 Sb. In: *Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky* [online]. Parlament České republiky, Kancelář Poslanecké sněmovny, © 1995-2013 [cit. 22.3.2014]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?cz=244&r=2000>

¹⁰⁵ Bílá kniha o zdravotní nezávadnosti potravin. In: *Bezpečná krmiva* [online]. © 2008 [cit. 22.3.2014]. Dostupné z: http://www.bezpecna-krmiva.cz/soubory/bila_kniha_o_zdrav_nezav_potravin_1999.pdf

¹⁰⁶ ADAMOVÁ, Hana. Co přinese novela zákona o krmivech pro výrobce krmiv. In: *Náš chov* [online]. 2013 Profi Press, 18. 10. 2000 [cit.22.3.2014]. Dostupné z: <http://naschov.cz/co-prinese-novela-zakona-o-krmivech-pro-vyrobce-krmiv/>

zákonem č. 244/2000 Sb. upravuje zejména požadavky na výrobní provozy a podmínky registrace některých výrobních provozů, registraci výrobců, dovozců, dodavatelů a distributorů, vedení evidence umožňující stažení výrobků z oběhu a dále také úřední dozor. Novela zahrnuje také nové požadavky na využití krmných surovin, u nichž byl zjištěn nadlimitní obsah nežádoucích látek.

Zákon č. 21/2004 Sb.,¹⁰⁷ novelizoval zákon o krmivech s účinností od 23. ledna 2004 a některá jeho ustanovení s účinností dnem vstupu smlouvy o přistoupení České republiky k Evropské unii v platnost. Záměrem novely je především sladění požadavků se Směrnicí Rady 95/53/ES¹⁰⁸ týkajících se kontroly dovozu krmiv a také doplňkových látek ze třetích zemí do zemí Evropské Unie. V novele jsou zahrnuty také úpravy definic některých pojmů a požadavky další směrnice,¹⁰⁹ které se týkají oblasti nežádoucích látek v krmivech.¹¹⁰

Novelizací od 1. ledna 2008 zákonem č. 214/2007 Sb.,¹¹¹ byly odstraněny duplicity a dosaženo souladu zákona o krmivech s přímo platnými nařízeními Evropských společenství s tím, že úprava sankcí vztahujících se k porušení nařízení je stanovena v novelizovaném zákoně o krmivech. Dále byla sjednocena terminologie národní a evropské legislativy a došlo k zpřehlednění v členění zákona.¹¹²

Nová evropská pravidla, která zjednodušila krmivářskou legislativu, měla být v České republice přijata do 1. září 2010. Novela zákona o krmivech ale přišla

¹⁰⁷ Sbírka zákonů: Zákon č. 21/2004 Sb., kterým se mění zákon č. 91/1996 Sb., o krmivech, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 147/2002 Sb., o Ústředním kontrolním a zkušebním ústavu zemědělském a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o Ústředním kontrolním a zkušebním ústavu zemědělském), ve znění zákona č. 309/2002 Sb. In: *Sagit* [online]. Nakladatelství Sagit, © 1996-2014 [cit. 22.3.2014]. Dostupné z: <http://www.sagit.cz/pages/sbirkatxt.asp?zdroj=sb04021&cd=76&typ=r>

¹⁰⁸ Směrnice Rady 95/53/ES ze dne 25. října 1995, kterou se stanoví zásady organizace úředních kontrol v oblasti výživy zvířat. In: *Úřední věstník Evropské unie* [online]. Úřední věstník Evropské unie, 2009 [cit. 23.3.2014]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:31993L0043:CS:HTML>

¹⁰⁹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/32/ES ze dne 7. května 2002 o nežádoucích látkách v krmivech, In: *Úřední věstník Evropské unie* [online]. Úřední věstník Evropské unie, 2009 [cit. 23.3.2014]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:32002L0032:CS:HTML>

¹¹⁰ TVRZNÍK, Pavel a Ladislav ZEMAN. *Vědecký výbor výživy zvířat: Dopad legislativy EU do norem a legislativy krmivářského průmyslu v ČR* [online]. Praha: Výzkumný ústav živočišné výroby, 2004 [cit. 30.3.2014]. Dostupné z: <http://www.vuzv.cz/sites/File/vybor/studie%20Tvrznik%20zeman%20Legislativa.pdf>

¹¹¹ Zákon č. 214/2007 Sb., kterým se mění zákon č. 91/1996 Sb., o krmivech, ve znění pozdějších předpisů. In: *Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky* [online]. Parlament České republiky, Kancelář Poslanecké sněmovny, © 1995-2013 [cit. 22.3.2014]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?o=5&t=149>

¹¹² SVOBODA, Lukáš. Sněmovna schválila novelu zákona o krmivech. In: *IPrávník: Právní informační server* [online]. Nakladatelství C. H. Beck, s. r. o., 22. června 2007 [cit. 23.3.2014]. Dostupné z: http://www.ipravnik.cz/cz/aktuality/print_1/pd_13/txtexpresion_sch%C5%AFzi/lay_3/art_3430/ap_21/snemov%20na-schvalila-novelu-zakona-o-krmivech.aspx

později, a to od 1. března 2011, kdy nabyl účinnosti zákon č. 33/2011 Sb.¹¹³ Důsledkem této situace byl dočasný souběh platnosti evropských a národních předpisů, přičemž pro výrobce krmiv byla rozhodující legislativa evropská.¹¹⁴

Tabulka 9 Prováděcí předpisy zákona o krmivech

	Prováděcí předpis	Účinnost od	Zrušeno
194/1996 Sb.	Vyhláška Ministerstva zemědělství, kterou se provádí zákon o krmivech	01.09.1996	01.01.2001
222/1996 Sb.	Vyhláška Ministerstva zemědělství, kterou se stanoví metody odběru vzorků, metody laboratorního zkoušení krmiv, doplňkových látek a premixů a způsob uchovávání vzorků podléhajících zkáze	01.09.1996	01.05.2001
451/2000 Sb.	Vyhláška Ministerstva zemědělství, kterou se provádí zákon č. 91/1996 Sb., o krmivech, ve znění zákona č. 244/2000 Sb.	01.01.2001	16.10.2008
124/2001 Sb.	Vyhláška Ministerstva zemědělství, kterou se stanoví požadavky na odběr vzorků a principy metod laboratorního zkoušení krmiv, doplňkových látek a premixů a způsob uchovávání vzorků	01.05.2001	01.12.2009
98/2005 Sb.	Nařízení vlády, kterým se stanoví systém rychlého varování o vzniku rizika ohrožení zdraví lidí z potravin a krmiv	01.03.2005	--
227/2008 Sb.	Vyhláška o paušálních nákladech orgánů kontroly dovozu ze třetích zemí	01.07.2008	--
356/2008 Sb.	Vyhláška, kterou se provádí zákon o krmivech	16.10.2008	--
415/2009 Sb.	Vyhláška o stanovení požadavků na odběr vzorků a způsobu zveřejnění metod laboratorního zkoušení produktů ke krmení	01.12.2009	--

Zdroj dat: www.zakonyprolidi.cz, 2014

První vyhláškou č. 194/1996 Sb.¹¹⁵ (tabulka 9), která provádí ustanovení zákona o krmivech, jsou v příloze č. 15 určeny metody zkoušení jakosti živočišných

¹¹³ Zákon č. 33/2011 Sb., kterým se mění zákon č. 91/1996 Sb., o krmivech, ve znění pozdějších předpisů. In: *Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky* [online]. Parlament České republiky, Kancelář Poslanecké sněmovny, © 1995-2013 [cit. 22.3.2014]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?o=6&T=53>

¹¹⁴ MEDIAFAX.CZ. 65127. Krmiváři vítají novelu zákona o krmivech, přichází ale pozdě. *Epravo.cz, a.s.* [online]. 28.7.2010, © 1999-2014 [cit. 29.3.2014]. Dostupné z: <http://www.epravo.cz/zpravodajstvi/krmivari-vitaji-novelu-zakona-o-krmivech-prichazi-ale-pozde-65127.html>

¹¹⁵ Vyhláška Ministerstva zemědělství č. 194/1996 Sb., kterou se provádí zákon o krmivech. In: *Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky* [online]. Parlament České republiky, Kancelář

produktů, kterými se zjišťují vlastnosti především masa, mléka a vajec u pokusných skupin zvířat krmných zkoušeným krmivem, premixem či doplňkovou látkou. Výsledky zkoušení jakosti živočišných produktů jsou podstatné pro další zpracování a prodej. Přílohou č. 16 této vyhlášky je stanoveno zkoušení bezpečnosti, kterým je soubor zkoušek a testů s informacemi o vlivu testovaných krmiv a látek na zdraví lidí a zvířat a na životní prostředí.

S termínem od 1. ledna 2001 nahrazuje vyhlášku č. 194/1996 Sb. nová vyhláška č. 451/2000 Sb.,¹¹⁶ která do října 2008 upravuje zkoušení jakosti živočišných produktů v příloze č. 22 této vyhlášky.

Další novou vyhláškou č. 356/2008 Sb.,¹¹⁷ která od 16. října 2008 provádí zákon o krmivech, došlo k odstranění duplicit s evropskou legislativou. Tyto duplicity byly v minulosti vytvořeny zahrnutím některých nařízení Evropských společenství, která byla vydána ještě před vstupem České republiky do Evropské unie.¹¹⁸ Nová vyhláška tedy odkazuje na přímo použitelné předpisy Evropských společenství. Z hlediska živočišných produktů je zmíněna příloha č. 4 vyhlášky č. 356/2008 Sb., která definuje skupiny krmných surovin pro označování krmných směsí pro zvířata určená k produkci potravin, s výjimkou zvířat kožesinových. Zkoušení jakosti živočišných produktů řeší příloha č. 15 vyhlášky a metody zkoušení bezpečnosti jsou uvedeny v příloze č. 16.

Nařízení vlády č. 98/2005 Sb.¹¹⁹ je společným prováděcím předpisem jak pro zákon o krmivech, tak pro zákon o potravinách.¹²⁰ S účinností od 1. března 2005 upravuje systém rychlého varování o vzniku rizika ohrožení zdraví lidí z potravin a krmiv v návaznosti na Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002.¹²¹

Poslanecké sněmovny, © 1995-2013 [cit. 22.3.2014]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?cz=194&r=1996>

¹¹⁶ Vyhláška Ministerstva zemědělství č. 451/2000 Sb., kterou se provádí zákon č. 91/1996 Sb., o krmivech, ve znění zákona č. 244/2000 Sb. In: *Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky* [online]. Parlament České republiky, Kancelář Poslanecké sněmovny, © 1995-2013 [cit. 22.3.2014]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?cz=451&r=2000>

¹¹⁷ Vyhláška č. 356/2008 Sb., kterou se provádí zákon č. 91/1996 Sb., o krmivech, ve znění pozdějších předpisů. In: *Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky* [online]. Parlament České republiky, Kancelář Poslanecké sněmovny, © 1995-2013 [cit. 22.3.2014]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?cz=356&r=2008>

¹¹⁸ Informace MZe pro provozovatele krmivářských podniků o nové prováděcí vyhlášce k zákonu o krmivech. In: *EAGRI: Zemědělství* [online]. Ministerstvo zemědělství, 21.11.2008, © 2009-2013 [cit. 29.3.2014]. Dostupné z: <http://eagri.cz/public/web/mze/zemedelstvi/krmiva/informace-mze-pro-provozovatele-3.html>

¹¹⁹ Nařízení vlády č. 98/2005 Sb., kterým se stanoví systém rychlého varování o vzniku rizika ohrožení zdraví lidí z potravin a krmiv. In: *Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky* [online]. Parlament České republiky, Kancelář Poslanecké sněmovny, © 1995-2013 [cit. 22.3.2014]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?cz=98&r=2005>

¹²⁰ Zákon č. 110/1997 Sb. o potravinách a tabákových výrobcích a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů. In: *Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky* [online]. Parlament České republiky, Kancelář Poslanecké sněmovny, © 1995-2013 [cit. 21.3.2014]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?cz=110&r=1997>

¹²¹ Nařízení Evropského Parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002 ze dne 28. ledna 2002, kterým se stanoví obecné zásady a požadavky potravinového práva, zřizuje se Evropský úřad pro bezpečnost

Stanovuje také úkoly, formu a kroky členů sítě v předávání informací do systému rychlého varování. Nařízení určuje „Národní kontaktní místo“, kterým je Státní zemědělská a potravinářská inspekce.

2.3.5 Souhrnná legislativa ostatních živočišných produktů

Zákon o odpadech

Zákon č. 238/1991 Sb., o odpadech,¹²² účinný v období od 1. srpna 1991 do 1. ledna 1998, byl jednou novelizován a jeho obsahem byla pravidla pro nakládání s odpady, též pro nakládání s konfiskáty živočišného původu.

Prováděcími předpisy zákona č. 238/1991 Sb., o odpadech byly:

- Opatření Federálního výboru pro životní prostředí č. 01/c69/1991 Sb., kterým se vyhlašuje Kategorizace a katalog odpadů;
- Nařízení vlády České republiky č. 521/1991 Sb. o vedení evidence odpadů;
- Nařízení vlády České republiky č. 513/1992 Sb. o podrobnostech nakládání s odpady.

Zákon č. 125/1997 Sb., o odpadech,¹²³ byl účinný od 1. ledna 1998 do 1. ledna 2002, a v letech 1999 – 2001 prošel čtyřmi novelizacemi. Předmětem zákona byla úprava povinností při nakládání s odpady a podmínek pro předcházení vzniku odpadů. Mimo jiné zákon zahrnoval ustanovení o poplatku za komunální odpad, podmínky pro dovoz, vývoz a tranzitní přepravu odpadů a požadavky na výrobky, obaly a obalové materiály, kdy konkrétně s účinností od 1. ledna 2008 je zakázáno vyrábět a dovážet obaly zhotovené z polyvinylchloridu (PVC) a výrobky v takovýchto obalech. Na rozdíl od předchozího zákona o odpadech zde nejsou řešeny konfiskáty živočišného původu, oblast odpadů živočišného původu upravuje především veterinární zákon.¹²⁴

potravin a stanoví postupy týkající se bezpečnosti potravin. In: *Úřední věstník Evropské unie* [online]. Úřední věstník Evropské unie, 2002 [cit. 28.3.2014]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/ALL/?uri=CELEX:32002R0178>

¹²² Zákon č. 238/1991 Sb., o odpadech. In: *Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky* [online]. Parlament České republiky, Kancelář Poslanecké sněmovny, © 1995-2013 [cit. 23.3.2014]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?cz=238&r=1991>

¹²³ Zákon č. 125/1997 Sb., o odpadech. In: *Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky* [online]. Parlament České republiky, Kancelář Poslanecké sněmovny, © 1995-2013 [cit. 23.3.2014]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?o=2&t=31>

¹²⁴ STEINHAUSER Ladislav a kolektiv. *Produkce masa*. Brno: Vydavatelství Last, 2000. ISBN 80-900-2607-9.

Zákon č. 125/1997 Sb., o odpadech, byl prováděn následujícími předpisy:

- Vyhláška Ministerstva životního prostředí č. 337/1997 Sb., kterou se vydává Katalog odpadů a stanoví další seznamy odpadů (Katalog odpadů);
- Vyhláška Ministerstva životního prostředí č. 338/1997 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady;
- Vyhláška Ministerstva životního prostředí č. 339/1997 Sb., o hodnocení nebezpečných vlastností odpadů;
- Vyhláška Ministerstva životního prostředí č. 340/1997 Sb., kterou se stanoví výše finanční rezervy na rekultivaci, zajištění péče o skládku a asanaci po ukončení jejího provozu a podrobnosti jejího vytváření a užití;
- Nařízení vlády č. 31/1999 Sb., kterým se stanoví seznam výrobků a obalů, na něž se vztahuje povinnost zpětného odběru, a podrobnosti nakládání s obaly, obalovými materiály a odpady z použitých výrobků a obalů.

Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů,¹²⁵ účinný od 1. ledna 2002 je aktuální právním předpisem v oblasti odpadů. Od svého původního znění prošel v letech 2002 – 2012 šestatřiceti novelizacemi, z toho jen v roce 2009 byl novelizován celkem osmkrát a jeho první novelizace zákonem o obalech,¹²⁶ byla účinná ve stejný den jako zákon samotný. Pokud není stanoveno jinak, zákon se vztahuje také na nakládání s vedlejšími produkty živočišného původu. Mimo jiné se zaměřuje na nakládání s odpady v souvislosti s dodržováním ochrany životního prostředí, trvale udržitelného rozvoje a ochranou lidského zdraví, zároveň s cílem omezit nepříznivé důsledky při využívání přírodních zdrojů. V zákoně jsou již zapracovány předpisy Evropské unie, ve vztahu k živočišným produktům se jedná zejména o Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1069/2009.¹²⁷

Prováděcími předpisy zákona č. 185/2001 Sb. v návaznosti na oblast vedlejších živočišných produktů jsou:

- Předpis č. 381/2001 Sb., Katalog odpadů;
- Vyhláška č. 341/2008 Sb., o podrobnostech nakládání s biologicky rozložitelnými odpady – v případě zpracovávání vedlejších živočišných produktů odkazuje vyhláška na v té době platné Nařízení Evropského

¹²⁵ Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů. In: *Portál veřejné správy* [online]. Ministerstvo vnitra, © 2014 [cit. 21.3.2014]. Dostupné z: <http://portal.gov.cz/app/zakony/zakonPar.jsp?idBiblio=51365&nr=185~2F2001&rpp=15#local-content>

¹²⁶ Zákon č. 477/2001 Sb., o obalech a o změně některých zákonů (zákon o obalech). In: *Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky* [online]. Parlament České republiky, Kancelář Poslanecké sněmovny, © 1995-2013 [cit. 23.3.2014]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?r=2001&cz=477>

¹²⁷ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1069/2009 ze dne 21. října 2009 o hygienických pravidlech pro vedlejší produkty živočišného původu a získané produkty, které nejsou určeny k lidské spotřebě, a o zrušení nařízení (ES) č. 1774/2002 (nařízení o vedlejších produktech živočišného původu). In: *Úřední věstník Evropské unie* [online]. Úřední věstník Evropské unie, 2009 [cit. 28.3.2014]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2009:300:0001:0033:CS:PDF>

parlamentu a Rady (ES) č. 1774/2002, kterým se stanoví hygienická pravidla týkající se vedlejších živočišných produktů, které nejsou určeny k lidské spotřebě;¹²⁸

- Vyhláška č. 374/2008 Sb., o přepravě odpadů.

Z evropské legislativy upravuje oblast živočišných produktů z hlediska přenosných chorob Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 999/2001 ze dne 22. května 2001 o stanovení pravidel pro prevenci, tlumení a eradikaci některých přenosných spongiformních encefalopatií.¹²⁹ Nařízení se týká oblasti veřejného zdraví a vztahuje se na fungování vnitřního trhu především z hlediska uvádění všech produktů živočišného původu a živých zvířat na trh, kde určuje pravidla pro prevenci, tlumení a eradikaci přenosné spongiformní encefalopatie (TSE) u zvířat. Neřeší ale oblast živočišných produktů, které nebudou využity v potravinách, krmivech či hnojivech a těch, které jsou určeny pro výzkum.

Již zrušeným předpisem, který upravoval podmínky vedlejších živočišných produktů neurčených k lidské spotřebě, bylo Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1774/2002.¹³⁰ Nařízení obsahovalo zejména kategorie pro vedlejší produkty živočišné výroby upravující jejich budoucí využití, pravidla pro uvádění na trh, zpracovatelské standardy pro produkty a požadavky na podniky, které tyto produkty zpracovávají. Nařízení zakazovalo vnitrodruhové recyklace, tedy zákaz výživy zvířat proteiny odvozenými z těl zvířat, která jsou stejného druhu.

Vyhláška č. 295/2003 Sb., o konfiskátech živočišného původu, jejich neškodném odstraňování a dalším zpracování¹³¹, byla v období od roku 2003 do roku 2010 prováděcí vyhláškou veterinárního zákona.¹³² S odkazem na přímo použitelné předpisy Evropských společenství vyhláška upravovala přímo postup při zacházení s konfiskáty živočišného původu všech tří kategorií.

¹²⁸ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1774/2002 ze dne 3. 10. 2002, kterým se stanoví hygienická pravidla týkající se vedlejších živočišných produktů, které nejsou určeny k lidské spotřebě. In: *Státní zdravotní ústav*. (c) Státní zdravotní ústav, 2014 [cit. 28.3.2014]. Dostupné z: http://www.szu.cz/uploads/documents/chzp/puda/legislativa_odpady/1774_2002.pdf

¹²⁹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 999/2001 ze dne 22. května 2001 o stanovení pravidel pro prevenci, tlumení a eradikaci některých přenosných spongiformních encefalopatií. In: *Úřední věstník Evropské unie* [online]. Úřední věstník Evropské unie, 2001 [cit. 28.3.2014]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:32001R0999:CS:HTML>

¹³⁰ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1774/2002 ze dne 3. 10. 2002, kterým se stanoví hygienická pravidla týkající se vedlejších živočišných produktů, které nejsou určeny k lidské spotřebě. In: *Státní zdravotní ústav*. (c) Státní zdravotní ústav, 2014 [cit. 28.3.2014]. Dostupné z: http://www.szu.cz/uploads/documents/chzp/puda/legislativa_odpady/1774_2002.pdf

¹³¹ Vyhláška č. 309/2011 Sb., o stanovení podmínek vyšetřování skotu na boviní spongiformní encefalopatii v rámci prohlídky jatečných zvířat a masa. In: *Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky* [online]. Parlament České republiky, Kancelář Poslanecké sněmovny, © 1995-2013 [cit. 28.3.2014]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?cz=309&r=2011>

¹³² Zákon č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon). In: *Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky* [online]. Parlament České republiky, Kancelář Poslanecké sněmovny, © 1995-2013 [cit. 21.3.2014]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?r=1999&cz=166>

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1069/2009 ze dne 21. října 2009 o hygienických pravidlech pro vedlejší produkty živočišného původu a získané produkty, které nejsou určeny k lidské spotřebě, a o zrušení nařízení (ES) č. 1774/2002 (nařízení o vedlejších produktech živočišného původu)¹³³, je přímo použitelným předpisem nahrazujícím předchozí nařízení a je použitelný od 4. března 2011. Stanovuje veterinární a hygienická pravidla pro vedlejší produkty živočišného původu s cílem ochrany bezpečnosti potravinového a krmivového řetězce. Je založeno na základních principech nahrazeného nařízení¹² a doplněno například o povinnost registrace pro provozovatele přepravující vedlejší produkty živočišného původu z důvodu lepší sledovatelnosti těchto produktů. Došlo také ke změně klasifikace některých produktů v druhé skupině, které nepředstavují významné riziko, a k jejich přesunu do třetí skupiny. Tím je umožněno jejich použití pro krmné účely.¹³⁴

Vyhláška č. 94/2010 Sb. o některých veterinárních a hygienických požadavcích na přepravu a zpracování vedlejších živočišných produktů¹³⁵ je s účinností od 1. června 2010 prováděcím předpisem veterinárního zákona¹³⁶ a ruší předchozí Vyhlášku č. 295/2003 Sb. o konfiskátech živočišného původu, jejich neškodném odstraňování a dalším zpracování. Nově v souvislosti s přepravou vedlejších živočišných produktů upravuje mimo jiné požadavky týkající se barevného označování obalů, nádob i vozidel, stanovuje pravidla pro přepravu hnoje a dále podmínky odstraňování a další zpracování vedlejších živočišných produktů.

Nařízení Komise (EU) č. 142/2011 ze dne 25. února 2011, kterým se provádí nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1069/2009 o hygienických pravidlech pro vedlejší produkty živočišného původu a získané produkty, které nejsou určeny k lidské spotřebě, a provádí směrnice Rady 97/78/ES, pokud jde o určité vzorky a předměty osvobozené od veterinárních kontrol na hranici podle uvedené směrnice¹³⁷, použitelné od 4. března 2011, je prováděcím předpisem pro Nařízení č. 1069/2009/ES a pro směrnice Rady 97/78/ES.

¹³³ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1069/2009 ze dne 21. října 2009 o hygienických pravidlech pro vedlejší produkty živočišného původu a získané produkty, které nejsou určeny k lidské spotřebě, a o zrušení nařízení (ES) č. 1774/2002 (nařízení o vedlejších produktech živočišného původu). In: *Úřední věstník Evropské unie* [online]. Úřední věstník Evropské unie, 2009 [cit. 28.3.2014]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2009:300:0001:0033:CS:PDF>

¹³⁴ Food Law News - EU – 2009. In: *Foodlaw-Reading* [online]. The University of Reading, UK, 7.9.2009 [cit. 20.03.2014]. Dostupné z: <http://www.reading.ac.uk/foodlaw/news/eu-09094.htm>

¹³⁵ Sbírka zákonů: Vyhláška 94/2010 Sb. o některých veterinárních a hygienických požadavcích na přepravu a zpracování vedlejších živočišných produktů. In: *Sagit* [online]. Nakladatelství Sagit, © 1996-2014 [cit. 22.3.2014]. Dostupné z: <http://www.sagit.cz/pages/sbirkatxt.asp?cd=76&typ=r&zdroj=sb10094>

¹³⁶ Zákon č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon). In: *Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky* [online]. Parlament České republiky, Kancelář Poslanecké sněmovny, © 1995-2013 [cit. 21.3.2014]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?r=1999&cz=166>

¹³⁷ Nařízení Komise (EU) č. 142/2011 ze dne 25. února 2011, kterým se provádí nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1069/2009 o hygienických pravidlech pro vedlejší produkty živočišného

Vyhláška č. 309/2011 Sb., o stanovení podmínek vyšetřování skotu na bovinní spongiformní encefalopatii v rámci prohlídky jatečných zvířat a masa,¹³⁸ účinná ke dni 21. října 2011, je prováděcím předpisem přímo použitelného předpisu Evropské unie, kterým je Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 999/2001 ze dne 22. května 2001 o stanovení pravidel pro prevenci, tlumení a eradikaci některých přenosných spongiformních encefalopatií.

původu a získané produkty, které nejsou určeny k lidské spotřebě, a provádí směrnice Rady 97/78/ES, pokud jde o určité vzorky a předměty osvobozené od veterinárních kontrol na hranici podle uvedené směrnice In: *Úřední věstník Evropské unie* [online]. Úřední věstník Evropské unie, 2011 [cit. 30.3.2014]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2011:054:0001:0254:CS:PDF>

¹³⁸ Vyhláška 309/2011 Sb. o stanovení podmínek vyšetřování skotu na bovinní spongiformní encefalopatii v rámci prohlídky jatečných zvířat a masa. produktů. In: *Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky* [online]. Parlament České republiky, Kancelář Poslanecké sněmovny, © 1995-2013 [cit. 21.3.2014]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?cz=309&r=2011>

3 Závěr

Od roku 1990 prošly právní předpisy související s živočišnými produkty rozsáhlými změnami, které souvisí s potřebou jednoznačně upravit a stanovit takové požadavky, které by ve všech fázích nakládání s živočišnými produkty vyloučily možné ohrožení zdraví lidí, zvířat nebo životního prostředí.

Se vstupem na společné trhy zemí Evropské unie došlo a zřejmě bude docházet k dalším změnám v právních předpisech, neboť prioritou Evropského společenství v posledních letech je zajistit bezpečné a kvalitní potraviny i krmiva, a to již od nejnižších článků výrobního řetězce. Přísné požadavky se zatím nevztahují na produkce malého množství, produkci pro domácí spotřebu

Na základě případů nebezpečných onemocnění, která v minulých letech zasáhla prostor Evropské unie, jako například ptačí chřipka, nebo BSE (Bovinní spongiformní encefalopatie), vyplynula potřeba větší sledovatelnosti produktů a výrobků, která by umožnila v takových situacích rychlé zjištění původu rizika.

V historii českého práva je důležitý vznik zákona o potravinách a tabákových výrobcích a veterinární zákon, které do dne vstupu České republiky do Evropské unie patřily k základním právním předpisům pro oblast živočišných produktů.

Po roce 2004 se česká legislativa rozšířila o přímo použitelná nařízení Evropských společenství, z nichž mezi nejpodstatnější patří v roce 2006 nařízení hygienického balíčku. Tyto se ale nevztahují na potraviny pro domácí využití ani na dodávky malých množství z prvovýroby přímo konečnému spotřebiteli, či přes místní maloobchod.

Nejdůležitější jsou zejména nařízení 852/2004/ES¹³⁹ o hygieně potravin a 853/2004/ES¹⁴⁰, kterým se stanoví zvláštní hygienická pravidla pro potraviny živočišného původu. Nařízení 852/2004/ES mimo jiné zavádí pro všechny provozovatele potravinářských podniků povinnost používat zásady analýzy rizik a kritických kontrolních bodů (HACCP). Nařízení 853/2004/ES pro potraviny živočišného původu upravuje zvláštní hygienická pravidla, která se ale nevztahují na maloobchod, není-li v některých ustanoveních požadováno jinak.

Dále jsou to nařízení 854/2004/ES¹⁴¹ a 882/2004/ES¹⁴² která upravují pravidla úředních kontrol a z hlediska potravinového práva a stanovení zásad pro bezpečnost

¹³⁹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 852/2004 ze dne 29. dubna 2004 o hygieně potravin. In: *Úřední věstník Evropské unie* [online]. Úřední věstník Evropské unie, 2004 [cit. 28.3.2014]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/ALL/?uri=CELEX:32004R0852>

¹⁴⁰ Nařízení Evropského Parlamentu a Rady (ES) č. 853/2004 ze dne 29. dubna 2004, kterým se stanoví zvláštní hygienická pravidla pro potraviny živočišného původu. In: *Úřední věstník Evropské unie* [online]. Úřední věstník Evropské unie, 2004 [cit. 28.3.2014]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/ALL/?uri=CELEX:32004R0853>

¹⁴¹ Nařízení Evropského Parlamentu a Rady (ES) č. 854/2004 ze dne 29. dubna 2004, kterým se stanoví zvláštní pravidla pro organizaci úředních kontrol produktů živočišného původu určených k lidské spotřebě. In: *Úřední věstník Evropské unie* [online]. Úřední věstník Evropské unie, 2004 [cit. 22.3.2014]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/ALL/?uri=CELEX:32004R0854>

¹⁴² Nařízení Evropského Parlamentu a Rady (ES) č. 882/2004 ze dne 29. dubna 2004 o úředních kontrolách za účelem ověření dodržování právních předpisů týkajících se krmiv a potravin a pravidel

potravin a krmiv je stěžejním předpisem nařízení 178/2002/ES. Důležitým bodem tohoto nařízení je zřízení Evropského úřadu pro bezpečnost potravin a rozšíření systému rychlého varování pro potraviny i krmiva.¹⁴³

Pro zjednodušení pravidel v rámci rozvoje a fungování společného trhu pro zemědělské produkty je od roku 2008 platné Nařízení Rady (ES) č. 1234/2007.¹⁴⁴ Přílohy nařízení poskytují definice produktů, pravidla pro uvádění produktů na trh a také jejich normy.

Pro ostatní živočišné produkty, které nejsou využity pro lidskou spotřebu jsou hlavními právními předpisy od roku 2011 platné nařízení 1069/2009/ES,¹⁴⁵ o hygienických pravidlech pro vedlejší produkty živočišného původu a získané produkty, které nejsou určeny k lidské spotřebě, a od roku 2010 účinná vyhláška č. 94/2010 Sb. o některých veterinárních a hygienických požadavcích na přepravu a zpracování vedlejších živočišných produktů.¹⁴⁶

o zdraví zvířat a dobrých životních podmínkách zvířat. In: *Úřední věstník Evropské unie* [online]. Úřední věstník Evropské unie, 2004 [cit. 22.3.2014]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/ALL/?uri=CELEX:32004R0882>

¹⁴³ Nařízení Evropského Parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002 ze dne 28. ledna 2002, kterým se stanoví obecné zásady a požadavky potravinového práva, zřizuje se Evropský úřad pro bezpečnost potravin a stanoví postupy týkající se bezpečnosti potravin. In: *Úřední věstník Evropské unie* [online]. Úřední věstník Evropské unie, 2002 [cit. 28.3.2014]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/ALL/?uri=CELEX:32002R0178>

¹⁴⁴ Nařízení Rady (ES) č. 1234/2007 ze dne 22. října 2007, kterým se stanoví společná organizace zemědělských trhů a zvláštní ustanovení pro některé zemědělské produkty (jednotné nařízení o společné organizaci trhů). In: Státní zemědělský intervenční fond [online]. Copyright © SZIF 2000-2014 [cit. 21.3.2013]. Dostupné z: http://www.szif.cz/irj/portal/anonymous/CmDocument?rid=%2Fapa_anon%2Fcs%2Fdokumenty_ke_stazeni%2Fkomodity%2Frv%2F03%2F06%2F1249912337859.pdf

¹⁴⁵ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1069/2009 ze dne 21. října 2009 o hygienických pravidlech pro vedlejší produkty živočišného původu a získané produkty, které nejsou určeny k lidské spotřebě, a o zrušení nařízení (ES) č. 1774/2002 (nařízení o vedlejších produktech živočišného původu). In: *Úřední věstník Evropské unie* [online]. Úřední věstník Evropské unie, 2009 [cit. 28.3.2014]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2009:300:0001:0033:CS:PDF>

¹⁴⁶ Sbírka zákonů: Vyhláška 94/2010 Sb. o některých veterinárních a hygienických požadavcích na přepravu a zpracování vedlejších živočišných produktů. In: *Sagit* [online]. Nakladatelství Sagit, © 1996-2014 [cit. 22.3.2014]. Dostupné z: <http://www.sagit.cz/pages/sbirkatxt.asp?cd=76&typ=r&zdroj=sb10094>

4 Seznam literatury a zdrojů

Literatura

KADLEC, Pavel, Karel MELZUCH a Michal VOLDŘICH. *Co byste měli vědět o výrobě potravin?: technologie potravin*. Vyd. 1. Ostrava: Key Publishing, 2009, 536 s. ISBN 978-80-7418-051-4.

VARVAŘOVSKÝ, Pavel. *Základy práva: o právu, státě a moci*. Vyd. 1. Praha: ASPI, 2004, 396 s. ISBN 80-735-7038-6.

URBAN, Jiří, Bořivoj ŠARAPATKA a kolektiv. *Ekologické zemědělství: učebnice pro školy i praxi, I. díl (Základy ekologického zemědělství, agroenvironmentální aspekty a pěstování rostlin)*. 1. vyd. Praha: Ministerstvo životního prostředí ČR, 2003, 280 s. ISBN 80-721-2274-6.

STEINHAUSER Ladislav a kolektiv. *Produkce masa*. Brno: Vydavatelství Last, 2000. ISBN 80-900-2607-9.

VESELÝ, Vladimír. *Včelařství*. Vyd. 2., upr. a dopl. Praha: Brázda, 2003, 284 s. ISBN 80-209-0320-8.

Další zdroje

ADAMOVIČ, Hana. Co přinese novela zákona o krmivech pro výrobce krmiv. In: *Náš chov* [online]. 2013 Profi Press, 18. 10. 2000 [cit.22.3.2014]. Dostupné z: <http://naschov.cz/co-prinese-novela-zakona-o-krmivech-pro-vyrobce-krmiv/>

Bílá kniha o zdravotní nezávadnosti potravin. In: *Bezpečná krmiva* [online]. © 2008 [cit. 22.3.2014]. Dostupné z: http://www.bezpecna-krmiva.cz/soubory/bila_kniha_o_zdrav_nezav_potravin_1999.pdf

Budou potraviny ještě nezávadnější? In: *Státní veterinární správa* [online]. Ministerstvo zemědělství, 5.1.2006. © 2009-2013 [cit. 29.3.2014]. Dostupné z: http://eagri.cz/public/web/svs/tiskovy-servis/tiskove-zpravy/x2006_budou-potraviny-jeste-nezavadnejsi.html

DUBEN, Josef. Jaký bude veterinární zákon? In: *Státní veterinární správa* [online]. Ministerstvo zemědělství, 30.3.2011 © 2009-2013 [cit. 23.3.2014]. Dostupné z: http://eagri.cz/public/web/svs/tiskovy-servis/tiskove-zpravy/x2011_jaky-bude-veterinarni-zakon.html

Důvodová zpráva. In: *Podnikatelský svaz pekařů a cukrářů v ČR* [online.] 5.3.2014 09:40 [cit. 21.3.2014]. Dostupné z: http://www.svazpekaru.cz/attachments/287_novela%20z%C3%A1kona%20o%20potravin%C3%A1ch_2012_d%C5%AFvodovka.pdf

Evropská dohoda. In: *Evropská komise: Zastoupení v České republice* [online]. Evropská unie, 2014, © 1995–2014 [cit. 30.3.2014]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/ceskarepublika/index_cs.htm

Food Law News - EU – 2009. In: *Foodlaw-Reading* [online]. The University of Reading, UK, 7.9.2009 [cit. 20.03.2014]. Dostupné z: <http://www.reading.ac.uk/foodlaw/news/eu-09094.htm>

Hospodářská zvířata. In: *Český statistický úřad* [online]. 2014 [cit. 21.3.2014]. Dostupné z: http://vdb.czso.cz/vdbvo/tabparam.jsp?cislotab=ZEM0040UU&kapitola_id=11&voa=tabulka&go_zobraz=1&aktualizuj=Aktualizovat&cas_1_82=20120401

Chov ovcí zažívá renesanci, o vlnu však zájem není. In: *AGRIS: agrární www portál* [online]. AGRIS, 25.03.2014 . © Copyright AGRIS 2000-2014 [cit. 21.3.2014]. Dostupné z: http://www.agris.cz/zemedelstvi/chov-ovci-zaziva-renesanci-o-vlnu-vsak-zajem-neni?id_a=183314

Informace MZe pro provozovatele krmivářských podniků o nové prováděcí vyhlášce k zákonu o krmivech. In: *EAGRI: Zemědělství* [online]. Ministerstvo zemědělství, 21.11.2008, © 2009-2013 [cit. 29.3.2014]. Dostupné z: <http://eagri.cz/public/web/mze/zemedelstvi/krmiva/informace-mze-pro-provozovatele-3.html>

Legislativní pravidla vlády. In: *Vláda České republiky* [online]. Vláda ČR (c) 2009-2014 [cit. 12.3.2014]. Dostupné z: <http://www.vlada.cz/cz/ppov/lrv/legislativni-rada-vlady-25264/>

MEDIAFAX.CZ. 65127. Krmiváři vítají novelu zákona o krmivech, přichází ale pozdě. *Epravo.cz, a.s.* [online]. 28.7.2010, © 1999-2014 [cit. 29.3.2014]. Dostupné z: <http://www.epravo.cz/zpravodajstvi/krmivari-vitaji-novelu-zakona-o-krmivech-prichazi-ale-pozde-65127.html>

Metodické pokyny pro zajišťování prací při plnění legislativních závazků vyplývajících z členství České republiky v Evropské unii. In: *Vláda České republiky* [online]. Vláda ČR (c) 2009-2014 [cit. 12.3.2014]. Dostupné z: <http://www.vlada.cz/cz/ppov/lrv/legislativni-rada-vlady-25264/>

Nařízení komise (ES) č. 1010/2006 ze dne 3. července 2006 o některých výjimečných opatřeních na podporu trhu s vejci a drůbeží v některých členských státech. In: *Úřední věstník Evropské unie* [online]. Úřední věstník Evropské unie, 2006 [cit. 30.3.2014]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2006:180:0003:0012:CS:PDF>

Nařízení vlády č. 450/2006 Sb., o stanovení některých podmínek provádění některých výjimečných opatření na podporu trhu s vejci a drůbeží. In: *Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky* [online]. Parlament České republiky,

Kancelář Poslanecké sněmovny, © 1995-2013 [cit. 30.3.2014]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?cz=450&r=2006>

Nařízení Rady (EHS) č. 1907/90 ze dne 26. června 1990 o některých obchodních normách pro vejce. In: *Úřední věstník Evropské unie* [online]. Úřední věstník Evropské unie, 2014 [cit. 29.3.2014]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/NOT/?uri=CELEX:31990R1907&qid=1397496017666>

Nařízení rady (ES) č. 1028/2006 ze dne 19. června 2006 o obchodních normách pro vejce. In: *Úřední věstník Evropské unie* [online]. Úřední věstník Evropské unie, 2014 [cit. 29.3.2014]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:32006R1028:CS:HTML>

Nařízení Rady (ES) č. 1234/2007 ze dne 22. října 2007, kterým se stanoví společná organizace zemědělských trhů a zvláštní ustanovení pro některé zemědělské produkty (jednotné nařízení o společné organizaci trhů). In: *Státní zemědělský intervenční fond* [online]. Copyright © SZIF 2000-2014 [cit. 29.3.2013]. Dostupné z: http://www.szif.cz/irj/portal/anonymous/CmDocument?rid=%2Fapa_anon%2Fcs%2Fdokumenty_ke_stazeni%2Fkomodity%2Frv%2F03%2F06%2F1249912337859.pdf

Nařízení Komise (ES) č. 589/2008 ze dne 23. června 2008, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 1234/2007, pokud jde o obchodní normy pro vejce. In: *Úřední věstník Evropské unie* [online]. Úřední věstník Evropské unie, 2014 [cit. 29.3.2014]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2008:163:0006:0023:CS:PDF>

Nařízení Komise (ES) č. 1972/2003 ze dne 10. listopadu 2003 o přechodných opatřeních, která mají být přijata, pokud jde o obchod se zemědělskými produkty v důsledku přistoupení České republiky, Estonska, Kypru, Lotyšska, Litvy, Maďarska, Malty, Polska, Slovinska a Slovenska. In: *Úřední věstník Evropské unie* [online]. Úřední věstník Evropské unie, 2014 [cit. 22.3.2014]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:32003R1972:CS:HTML>

Nařízení Rady (EHS) č. 2092/91 ze dne 24. června 1991 o ekologickém zemědělství a k němu se vztahujícím označování zemědělských produktů a potravin. In: *Úřední věstník Evropské unie* [online]. Úřední věstník Evropské unie, 1991 [cit. 30.3.2014]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:31991R2092:CS:HTML>

Nařízení Rady (ES) č. 834/2007 ze dne 28. června 2007 o ekologické produkci a označování ekologických produktů a o zrušení nařízení (EHS) č. 2092/91. In: *Úřední věstník Evropské unie* [online]. Úřední věstník Evropské unie, 2007 [cit. 30.3.2014]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CONSLEG:2007R0834:20081010:CS:PDF>

Nařízení Komise (ES) č. 1235/2008 ze dne 8. prosince 2008, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 834/2007, pokud jde o opatření pro dovoz ekologických produktů ze třetích zemí. In: *Úřední věstník Evropské unie* [online]. Úřední věstník Evropské unie, 2008 [cit. 30.3.2014]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CONSLEG:2008R1235:20100608:CS:PDF>

Nařízení Komise (ES) č. 889/2008 ze dne 5. září 2008, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 834/2007 o ekologické produkci a označování ekologických produktů, pokud jde o ekologickou produkci, označování a kontrolu. In: *Úřední věstník Evropské unie* [online]. Úřední věstník Evropské unie, 2008 [cit. 30.3.2014]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/ALL/?uri=CELEX:32008R0889>

Nařízení Evropského Parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002 ze dne 28. ledna 2002, kterým se stanoví obecné zásady a požadavky potravinového práva, zřizuje se Evropský úřad pro bezpečnost potravin a stanoví postupy týkající se bezpečnosti potravin. In: *Úřední věstník Evropské unie* [online]. Úřední věstník Evropské unie, 2002 [cit. 28.3.2014]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/ALL/?uri=CELEX:32002R0178>

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 852/2004 ze dne 29. dubna 2004 o hygieně potravin. In: *Úřední věstník Evropské unie* [online]. Úřední věstník Evropské unie, 2004 [cit. 28.3.2014]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/ALL/?uri=CELEX:32004R0852>

Nařízení Evropského Parlamentu a Rady (ES) č. 853/2004 ze dne 29. dubna 2004, kterým se stanoví zvláštní hygienická pravidla pro potraviny živočišného původu. In: *Úřední věstník Evropské unie* [online]. Úřední věstník Evropské unie, 2004 [cit. 28.3.2014]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/ALL/?uri=CELEX:32004R0853>

Nařízení Evropského Parlamentu a Rady (ES) č. 854/2004 ze dne 29. dubna 2004, kterým se stanoví zvláštní pravidla pro organizaci úředních kontrol produktů živočišného původu určených k lidské spotřebě. In: *Úřední věstník Evropské unie* [online]. Úřední věstník Evropské unie, 2004 [cit. 22.3.2014]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/ALL/?uri=CELEX:32004R0854>

Nařízení Evropského Parlamentu a Rady (ES) č. 882/2004 ze dne 29. dubna 2004 o úředních kontrolách za účelem ověření dodržování právních předpisů týkajících se krmiv a potravin a pravidel o zdraví zvířat a dobrých životních podmínkách zvířat. In: *Úřední věstník Evropské unie* [online]. Úřední věstník Evropské unie, 2004 [cit. 22.3.2014]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/ALL/?uri=CELEX:32004R0882>

Nařízení Komise (ES) č. 2073/2005 ze dne 15. listopadu 2005 o mikrobiologických kritériích pro potraviny. In: *Úřední věstník Evropské unie* [online]. Úřední věstník

Evropské unie, 2005 [cit. 22.3.2014]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2005:338:0001:0026:CS:PDF>

Nařízení Komise (ES) č. 2074/2005 ze dne 5. prosince 2005, kterým se stanoví prováděcí opatření pro některé výrobky podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 853/2004 a pro organizaci úředních kontrol podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 854/2004 a (ES) č. 882/2004, kterým se stanoví odchylka od nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 852/2004 a kterým se mění nařízení (ES) č. 853/2004 a (ES) č. 854/2004. In: *Úřední věstník Evropské unie* [online]. Úřední věstník Evropské unie, 2011 [cit. 22.3.2014]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2005:338:0027:0059:CS:PDF>

Nařízení Komise (ES) č. 2075/2005 ze dne 5. prosince 2005, kterým se stanoví zvláštní předpisy pro úřední kontroly trichinel v mase. In: *Úřední věstník Evropské unie* [online]. Úřední věstník Evropské unie, 2005 [cit. 22.3.2014]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CONSLEG:2005R2075:20111124:CS:PDF>

Nařízení Komise (ES) č. 2076/2005 ze dne 5. prosince 2005, kterým se stanoví přechodná opatření pro provádění nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 853/2004, (ES) č. 854/2004 a (ES) č. 882/2004 a kterým se mění nařízení (ES) č. 853/2004 a (ES) č. 854/2004. In: *Úřední věstník Evropské unie* [online]. Úřední věstník Evropské unie, 2005 [cit. 23.3.2014]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2005:338:0083:0088:CS:PDF>

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1069/2009 ze dne 21. října 2009 o hygienických pravidlech pro vedlejší produkty živočišného původu a získané produkty, které nejsou určeny k lidské spotřebě, a o zrušení nařízení (ES) č. 1774/2002 (nařízení o vedlejších produktech živočišného původu). In: *Úřední věstník Evropské unie* [online]. Úřední věstník Evropské unie, 2009 [cit. 28.3.2014]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2009:300:0001:0033:CS:PDF>

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1774/2002 ze dne 3. 10. 2002, kterým se stanoví hygienická pravidla týkající se vedlejších živočišných produktů, které nejsou určeny k lidské spotřebě. In: *Státní zdravotní ústav*. (c) Státní zdravotní ústav, 2014 [cit. 28.3.2014]. Dostupné z: http://www.szu.cz/uploads/documents/chzp/puda/legislativa_odpady/1774_2002.pdf

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 999/2001 ze dne 22. května 2001 o stanovení pravidel pro prevenci, tlumení a eradikaci některých přenosných spongiformních encefalopatií. In: *Úřední věstník Evropské unie* [online]. Úřední věstník Evropské unie, 2001 [cit. 28.3.2014]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:32001R0999:CS:HTML>

Nařízení Komise (ES) č. 1162/2009 ze dne 30. listopadu 2009, kterým se stanoví přechodná opatření pro provádění nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 853/2004, (ES) č. 854/2004 a (ES) č. 882/2004. In: *Úřední věstník Evropské unie* [online]. Úřední věstník Evropské unie, 2009. 23.3.2014]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/ALL/?uri=CELEX:32009R1162>

Nařízení Komise (EU) č. 142/2011 ze dne 25. února 2011, kterým se provádí nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1069/2009 o hygienických pravidlech pro vedlejší produkty živočišného původu a získané produkty, které nejsou určeny k lidské spotřebě, a provádí směrnice Rady 97/78/ES, pokud jde o určité vzorky a předměty osvobozené od veterinárních kontrol na hranici podle uvedené směrnice. In: *Úřední věstník Evropské unie* [online]. Úřední věstník Evropské unie, 2011 [cit. 29.3.2014]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2011:054:0001:0254:CS:PDF>

Nařízení vlády č. 98/2005 Sb., kterým se stanoví systém rychlého varování o vzniku rizika ohrožení zdraví lidí z potravin a krmiv. In: *Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky* [online]. Parlament České republiky, Kancelář Poslanecké sněmovny, © 1995-2013 [cit. 22.3.2014]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?cz=98&r=2005>

Novela veterinárního zákona už doopravdy O.K. In: *Státní veterinární správa* [online]. 4.4.2003 [cit. 29.3.2014]. Dostupné z: http://eagri.cz/public/web/svs/tiskovy-servis/tiskove-zpravy/x2003_novela-veterinarniho-zakona-uz-doopravdy.html

Prováděcí Nařízení Komise (EU) č. 931/2011 ze dne 19. září 2011 o požadavcích na sledovatelnost stanovených nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002 pro potraviny živočišného původu. In: *Úřední věstník Evropské unie* [online]. Úřední věstník Evropské unie, 2011 [cit. 28.3.2014]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2011:242:0002:0003:CS:PDF>

PŘIDAL, Antonín. Včelí vosk – složení a využití. *Moderní včelař* [online]. 2007, roč. 2007, č. 2 [cit. 23.3.2014]. Dostupné z: <http://user.mendelu.cz/apridal/text/c029.pdf>

Sbírka zákonů: Vyhláška 94/2010 Sb. o některých veterinárních a hygienických požadavcích na přepravu a zpracování vedlejších živočišných produktů. In: *Sagit* [online]. Nakladatelství Sagit, © 1996-2014 [cit. 22.3.2014]. Dostupné z: <http://www.sagit.cz/pages/sbirkatxt.asp?cd=76&typ=r&zdroj=sb10094>

Sbírka zákonů: Zákon č. 21/2004 Sb., kterým se mění zákon č. 91/1996 Sb., o krmivech, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 147/2002 Sb., o Ústředním kontrolním a zkušebním ústavu zemědělském a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o Ústředním kontrolním a zkušebním ústavu zemědělském), ve znění zákona č. 309/2002 Sb. In: *Sagit* [online]. Nakladatelství Sagit, © 1996-2014 [cit. 22.3.2014]. Dostupné z: <http://www.sagit.cz/pages/sbirkatxt.asp?zdroj=sb04021&cd=76&typ=r>

Směrnice Rady 95/53/ES ze dne 25. října 1995, kterou se stanoví zásady organizace úředních kontrol v oblasti výživy zvířat. In: *Úřední věstník Evropské unie* [online]. Úřední věstník Evropské unie, 2009 [cit. 23.3.2014]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:31993L0043:CS:HTML>

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/32/ES ze dne 7. května 2002 o nežádoucích látkách v krmivech, In: *Úřední věstník Evropské unie* [online]. Úřední věstník Evropské unie, 2009 [cit. 23.3.2014]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:32002L0032:CS:HTML>

Směrnice Rady 2001/110/ES ze dne 20. prosince 2001 o medu. In: *Úřední věstník Evropské unie* [online]. Úřední věstník Evropské unie, 2014 [cit. 23.3.2014]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:32001L0110:CS:HTML>

SLÁDEK, František. Označování potravin čeká rozsáhlá revize. *Potravinářská revue: Odborný časopis pro výživu, výrobu potravin a obchod* [online]. 27. 5. 2008, roč. 2008, č. 2, s. 4 [cit. 23.3.2014]. Dostupné z: http://www.bezpecnostpotravin.cz/UserFiles/File/PZ/RE_1-2008.pdf

SVOBODA, Lukáš. Sněmovna schválila novelu zákona o krmivech. In: *IPrávník: Právní informační server* [online]. Nakladatelství C. H. Beck, s. r. o., 22. června 2007 [cit. 23.3.2014]. Dostupné z: http://www.ipravnik.cz/cz/aktuality/print_1/pd_13/txtexpresion_sch%C5%AFzi/lay_3/art_3430/ap_21/snemov%20na-schvalila-novelu-zakona-o-krmivech.aspx

Tab. 6 Živočišná výroba - Česká republika. In: *Český statistický úřad* [online]. Český statistický úřad. Poslední změna 12.2. 2014 [cit. 21.3.2014]. Dostupné z: http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/zem_cr

TVRZNÍK, Pavel a Ladislav ZEMAN. *Vědecký výbor výživy zvířat: Dopad legislativy EU do norem a legislativy krmivářského průmyslu v ČR* [online]. Praha: Výzkumný ústav živočišné výroby, 2004 [cit. 30.3.2014]. Dostupné z: <http://www.vuzv.cz/sites/File/vybor/studie%20Tvrznic%20zeman%20Legislativa.pdf>

Včelařství. In: *Český statistický úřad* [online]. 2014 [cit. 23.3.2014]. Dostupné z: http://vdb.czso.cz/vdbvo/tabparam.jsp?voa=tabulka&cislotab=14-23&&kapitola_id=11

Vedlejší živočišné produkty (VŽP). In: *Inovace výuky v bezpečnosti potravin* [online]. Veterinární a farmaceutická univerzita Brno, Copyright © 2011 [cit. 29.3.2014]. Dostupné z: <http://cit.vfu.cz/ivbp/prohlidka-jatecnich-zvirat-a-masal/vedlejsi-zivocisne-produkty>

Vyhláška č. 327/1997 Sb., kterou se provádí §18 písm. a), d), h), i), j), a k) zákona č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, pro maso, masné výrobky, ryby, ostatní vodní živočichy a

výrobky z nich, vejce a výrobky z nich. In: *Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky* [online]. Parlament České republiky, Kancelář Poslanecké sněmovny, © 1995-2013 [cit. 22.3.2014]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?cz=327&r=1997>

Vyhláška Ministerstva zemědělství č. 326/2001 Sb., kterou se provádí §18 písm. a), d), g), h), i) a j) zákona č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, pro maso, masné výrobky, ryby, ostatní vodní živočichy a výrobky z nich, vejce a výrobky z nich. In: *Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky* [online]. Parlament České republiky, Kancelář Poslanecké sněmovny, © 1995-2013 [cit. 22.3.2014]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?cz=326&r=2001>

Vyhláška Ministerstva zemědělství č. 147/1998 Sb., o způsobu stanovení kritických bodů v technologii výroby. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010-2014 [cit. 23.3.2014]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1998-147>

Vyhláška Ministerstva zemědělství č. 194/1996 Sb., kterou se provádí zákon o krmivech. In: *Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky* [online]. Parlament České republiky, Kancelář Poslanecké sněmovny, © 1995-2013 [cit. 22.3.2014]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?cz=194&r=1996>

Vyhláška Ministerstva zemědělství č. 451/2000 Sb., kterou se provádí zákon č. 91/1996 Sb., o krmivech, ve znění zákona č. 244/2000 Sb. In: *Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky* [online]. Parlament České republiky, Kancelář Poslanecké sněmovny, © 1995-2013 [cit. 22.3.2014]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?cz=451&r=2000>

Vyhláška č. 356/2008 Sb., kterou se provádí zákon č. 91/1996 Sb., o krmivech, ve znění pozdějších předpisů. In: *Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky* [online]. Parlament České republiky, Kancelář Poslanecké sněmovny, © 1995-2013 [cit. 22.3.2014]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?cz=356&r=2008>

Vyhláška 309/2011 Sb. o stanovení podmínek vyšetřování skotu na bovinní spongiformní encefalopatii v rámci prohlídky jatečných zvířat a masa. produktů. In: *Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky* [online]. Parlament České republiky, Kancelář Poslanecké sněmovny, © 1995-2013 [cit. 21.3.2014]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?cz=309&r=2011>

Vyhláška Ministerstva zemědělství č. 328/1997 Sb., kterou se provádí §18 písm. a), d), h), i), j) a k) zákona č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, pro mléko a mléčné výrobky, zmrzliny a mražené krémy a jedlé tuky a oleje. In: *Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky* [online]. Parlament České republiky, Kancelář Poslanecké sněmovny, © 1995-2013 [cit. 21.3.2014]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?cz=328&r=1997>

Vyhláška č. 77/2003 Sb., kterou se stanoví požadavky pro mléko a mléčné výrobky, mražené krémy a jedlé tuky a oleje. In: *eAGRI* [online]. Ministerstvo zemědělství, © 2009-2013 [cit. 21.3.2014]. Dostupné z: http://eagri.cz/public/web/mze/legislativa/pravni-predpisy-mze/tematicky-prehled/Legislativa-MZe_uplna-zneni_vyhlaska-2003-77-potraviny.html

Vyhláška č. 76/2003 Sb., kterou se stanoví požadavky pro přírodní sladidla, med, cukrovinky, kakaový prášek a směsi kakaa s cukrem, čokoládu a čokoládové bonbony. In: *Státní zemědělská a potravinářská inspekce* [online]. © Státní zemědělská a potravinářská inspekce, 2014 [cit. 23.3.2014]. Dostupné z: <http://www.szpi.gov.cz/docDetail.aspx?docid=1006203&docType=ART&nid=11816>

Vyhláška Ministerstva zemědělství č. 334/1997 Sb., kterou se provádí §18 písm. a), d), j) a k) zákona č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, pro přírodní sladidla, med, nečokoládové cukrovinky, kakaový prášek a směsi kakaa s cukrem, čokoládu a čokoládové cukrovinky. In: *Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky* [online]. Parlament České republiky, Kancelář Poslanecké sněmovny, © 1995-2013 [cit. 23.3.2014]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?cz=334&r=1997>

Vyhláška č. 94/2000 Sb. Ministerstva zemědělství, kterou se mění vyhláška Ministerstva zemědělství č. 334/1997 Sb., kterou se provádí §18 písm. a), d), j) a k) zákona č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, pro přírodní sladidla, med, nečokoládové cukrovinky, kakaový prášek a směsi kakaa s cukrem, čokoládu a čokoládové cukrovinky. In: *Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky* [online]. Parlament České republiky, Kancelář Poslanecké sněmovny, © 1995-2013 [cit. 23.3.2014]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?cz=94&r=2000>

Vyhláška č. 76/2003 Sb., kterou se stanoví požadavky pro přírodní sladidla, med, cukrovinky, kakaový prášek a směsi kakaa s cukrem, čokoládu a čokoládové bonbony. In: *Státní zemědělská a potravinářská inspekce* [online]. © Státní zemědělská a potravinářská inspekce, 2014 [cit. 23.3.2014]. Dostupné z: <http://www.szpi.gov.cz/docDetail.aspx?docid=1006203&docType=ART&nid=11816>

Vyhláška č. 309/2011 Sb., o stanovení podmínek vyšetřování skotu na boviní spongiformní encefalopatii v rámci prohlídky jatečných zvířat a masa. In: *Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky* [online]. Parlament České republiky, Kancelář Poslanecké sněmovny, © 1995-2013 [cit. 28.3.2014]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?cz=309&r=2011>

Význam chovu kožešinových zvířat. In: *Chov kožešinových zvířat* [online]. Brno: Mendelova univerzita v Brně, 28. 01. 2013. [cit. 29.3.2014]. Dostupné z: http://web2.mendelu.cz/af_291_projekty2/vseo/stranka.php?kod=67

Zákon č. 87/1987 Sb., o veterinární péči, ve znění pozdějších předpisů. In: *Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky* [online]. Parlament České

republiky, Kancelář Poslanecké sněmovny, © 1995-2013 [cit. 22.3.2014]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?cz=87&r=1987>

Zákon č. 94/2004 Sb., kterým se mění zákon č. 477/2001 Sb. o obalech a o změně některých zákonů (zákon o obalech), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 146/2002 Sb., o Státní zemědělské a potravinářské inspekci a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů. In: *Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky* [online]. Parlament České republiky, Kancelář Poslanecké sněmovny, © 1995-2013 [cit. 22.3.2014]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?o=4&t=358>

Zákon č. 316/2004 Sb., kterým se mění zákon č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony. In: *Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky* [online]. Parlament České republiky, Kancelář Poslanecké sněmovny, © 1995-2013 [cit. 22.3.2014]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?cz=316&r=2004>

Zákon č. 392/2005 Sb., kterým se mění zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony. In: *Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky* [online]. Parlament České republiky, Kancelář Poslanecké sněmovny, © 1995-2013 [cit. 22.3.2014]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?r=2005&cz=392>

Zákon č. 229/2006 Sb., kterým se mění zákon č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony, ve znění pozdějších předpisů. In: *Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky* [online]. Parlament České republiky, Kancelář Poslanecké sněmovny, © 1995-2013 [cit. 22.3.2014]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?cz=229&r=2006>

Zákon č. 120/2008 Sb., kterým se mění zákon č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony. In: *Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky* [online]. Parlament České republiky, Kancelář Poslanecké sněmovny, © 1995-2013 [cit. 22.3.2014]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?cz=120&r=2008>

Zákon č. 87/1987 Sb., o veterinární péči. In: *Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky* [online]. Parlament České republiky, Kancelář Poslanecké sněmovny, © 1995-2013 [cit. 23.3.2014]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?cz=87&r=1987>

Zákon č. 239/1991 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon č. 87/1987 Sb., o veterinární péči. In: *Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky* [online]. Parlament České republiky, Kancelář Poslanecké sněmovny, © 1995-2013 [cit. 23.3.2014]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?cz=239&r=1991>

Zákon České národní rady č. 108/1987 Sb., o působnosti orgánů veterinární péče České republiky. In: *Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky* [online]. Parlament České republiky, Kancelář Poslanecké sněmovny, © 1995-2013 [cit. 23.3.2014]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?cz=108&r=1987>

Zákon č. 131/2003 Sb., kterým se mění zákon č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon), ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010-2014 [cit. 23.3.2014]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2003-131>

Zákon č. 48/2006 Sb., kterým se mění zákon č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010-2014 [cit. 23.3.2014]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2006-48#cast1>

Zákon č. 182/2008 Sb., kterým se mění zákon č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 154/2000 Sb., o šlechtění, plemenitbě a evidenci hospodářských zvířat a o změně některých souvisejících zákonů (plemenářský zákon), ve znění pozdějších předpisů. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010-2014 [cit. 12.3.2014]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2008-182#cast1>

Zákon č. 308/2011 Sb., kterým se mění zákon č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010-2014 [cit. 12.3.2014]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2011-308>

Zákon č. 242/2000 Sb. o ekologickém zemědělství a o změně zákona č. 368/1992 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů. In: *Poslanecká sněmovna parlamentu České republiky* [online]. Parlament České republiky, Kancelář Poslanecké sněmovny, © 1995-2013 [cit. 30.3.2014]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?cz=242&r=2000>

Zákon č. 91/1996 Sb., o krmivech. In: *Poslanecká sněmovna parlamentu České republiky* [online]. Parlament České republiky, Kancelář Poslanecké sněmovny, © 1995-2013 [cit. 22.3.2014]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?r=1996&cz=91>

Zákon č. 244/2000 Sb., kterým se mění zákon č. 91/1996 Sb. In: *Poslanecká sněmovna parlamentu České republiky* [online]. Parlament České republiky, Kancelář Poslanecké sněmovny, © 1995-2013 [cit. 22.3.2014]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?cz=244&r=2000>

Zákon č. 214/2007 Sb., kterým se mění zákon č. 91/1996 Sb., o krmivech, ve znění pozdějších předpisů. In: *Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky* [online]. Parlament České republiky, Kancelář Poslanecké sněmovny, © 1995-2013 [cit. 22.3.2014]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?o=5&t=149>

Zákon č. 33/2011 Sb., kterým se mění zákon č. 91/1996 Sb., o krmivech, ve znění pozdějších předpisů. In: *Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky* [online]. Parlament České republiky, Kancelář Poslanecké sněmovny, © 1995-2013 [cit. 22.3.2014]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?o=6&T=53>

Zákon č. 110/1997 Sb. o potravinách a tabákových výrobcích a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů. In: *Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky* [online]. Parlament České republiky, Kancelář Poslanecké sněmovny, © 1995-2013 [cit. 21.3.2014]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?cz=110&r=1997>

Zákon č. 238/1991 Sb., o odpadech. In: *Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky* [online]. Parlament České republiky, Kancelář Poslanecké sněmovny, © 1995-2013 [cit. 23.3.2014]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?cz=238&r=1991>

Zákon č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon). In: *Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky* [online]. Parlament České republiky, Kancelář Poslanecké sněmovny, © 1995-2013 [cit. 21.3.2014]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?r=1999&cz=166>

Zákon č. 142/1991 Sb., o československých technických normách. In: *Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky* [online]. Parlament České republiky, Kancelář Poslanecké sněmovny, © 1995-2013 [cit. 30.3.2014]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?cz=142&r=1991>

Zákon č. 632/1992 Sb., kterým se mění zákon č. 142/1991 Sb., o československých technických normách. *Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky* [online]. Parlament České republiky, Kancelář Poslanecké sněmovny, © 1995-2013 [cit. 30.3.2014]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?cz=632&r=1992>

Zákon č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky a o změně a doplnění některých zákonů. In: *Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky* [online]. Parlament České republiky, Kancelář Poslanecké sněmovny, © 1995-2013 [cit. 30.3.2014]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?cz=22&r=1997>

Zákon č. 71/2000 Sb., kterým se mění zákon č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky a o změně a doplnění některých zákonů, a některé další zákony. In: *Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky* [online]. Parlament České republiky, Kancelář Poslanecké sněmovny, © 1995-2013 [cit. 30.3.2014]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?cz=71&r=2000>

Zákon č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele. In: *Portál veřejné správy* [online]. Ministerstvo vnitra, © 2014 [cit. 21.3.2014]. Dostupné z: <http://portal.gov.cz/app/zakony/zakonPar.jsp?page=0&idBiblio=40431&recShow=0&nr=634~2F1992&rpp=15#parCnt>

Zákon č. 104/1995 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění zákona č. 217/1993 Sb. a zákona č. 40/1995 Sb., a mění zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů. In: *Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky* [online]. Parlament České republiky, Kancelář Poslanecké sněmovny, © 1995-2013 [cit. 21.3.2014] Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?cz=104&r=1995>

Zákon č. 145/2000 Sb., kterým se mění zákon č. 64/1986 Sb., o České obchodní inspekci, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 63/1986 Sb., o České zemědělské a potravinářské inspekci, ve znění zákona č. 110/1997 Sb. In: *Portál veřejné správy* [online]. Ministerstvo vnitra, © 2014 [cit. 21.3.2014]. Dostupné z: <http://portal.gov.cz/app/zakony/zakonPar.jsp?idBiblio=49355&fulltext=&nr=145~2F2000&part=&name=&rpp=15#local-content>

Zákon č. 306/2000 Sb., kterým se mění zákon č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích, a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění zákona č. 119/2000 Sb. In: *Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky* [online]. Parlament České republiky, Kancelář Poslanecké sněmovny, © 1995-2013 [cit. 22.3.2014]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?cz=306&r=2000>

Zákon č. 125/1997 Sb., o odpadech. In: *Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky* [online]. Parlament České republiky, Kancelář Poslanecké sněmovny, © 1995-2013 [cit. 23.3.2014]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?o=2&t=31>

Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů. In: *Portál veřejné správy* [online]. Ministerstvo vnitra, © 2014 [cit. 21.3.2014]. Dostupné z: <http://portal.gov.cz/app/zakony/zakonPar.jsp?idBiblio=51365&nr=185~2F2001&rpp=15#local-content>

Zákon č. 156/1998 Sb. o hnojivech, pomocných půdních látkách, pomocných rostlinných přípravcích a substrátech a o agrochemickém zkoušení zemědělských půd (zákon o hnojivech) In: *Poslanecká sněmovna parlamentu České republiky* [online]. Parlament České republiky, Kancelář Poslanecké sněmovny, © 1995-2013 [cit. 30.3.2014]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?cz=156&r=1998>

Zákon č. 477/2001 Sb., o obalech a o změně některých zákonů (zákon o obalech). In: *Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky* [online]. Parlament České republiky, Kancelář Poslanecké sněmovny, © 1995-2013 [cit. 23.3.2014]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?r=2001&cz=477>

Živočišná výroba - Česká republika. In: *Český statistický úřad* [online]. 2014 [cit. 22.3.2014]. Dostupné z: http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/zem_cr

Seznam zkratk

ŽP – živočišné produkty

VŽP – vedlejší živočišné produkty

Příloha 1

Souhrn vybraných právních předpisů pro zemědělské produkty živočišného původu za období 1990 - 2012

Skupina	Účinnost		Zrušeno předpisem	Číslo předpisu	Název předpisu
	Od	Do			
ŽP	1988	1999	166/1999 Sb.	87/1987 Sb.	Zákon o veterinární péči
ŽP	1988	1999	166/1999 Sb.	108/1987 Sb.	Zákon České národní rady o působnosti orgánů veterinární péče České republiky
VŽP	1991	1998	125/1997 Sb.	238/1991 Sb.	Zákon o odpadech
ŽP	1992	--	--	634/1992 Sb.	Zákon o ochraně spotřebitele
ŽP	1993	--	852/2004/ES	93/43/EHS	Směrnice Rady 93/43/EHS ze dne 14. června 1993 o hygieně potravin
ŽP	1993	2009	834/2007/ES	2092/91/EHS	Nařízení Rady (EHS) č. 2092/91 ze dne 24. června 1991 o ekologickém zemědělství a k němu se vztahujícím označování zemědělských produktů a potravin
VŽP	1996	--	--	91/1996 Sb.	Zákon o krmivech
ŽP	1997	--	--	110/1997 Sb.	Zákon o potravinách a tabákových výrobcích
ŽP	1997	--	--	252/1997 Sb.	Zákon o zemědělství
VŽP	1998	2002	185/2001 Sb.	125/1997 Sb.	Zákon o odpadech
VŽP	1998	--	--	156/1998 Sb.	Zákon o hnojivech
ŽP	1999	--	--	166/1999 Sb.	Veterinární zákon
VŽP	2001	--	--	999/2001/ES	Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 999/2001 ze dne 22. května 2001 o stanovení pravidel pro prevenci, tlumení a eradikaci některých přenosných spongiformních encefalopatií
ŽP	2001	--	--	242/2000 Sb.	Zákon o ekologickém zemědělství

Pokračování - Souhrn vybraných právních předpisů pro zemědělské produkty živočišného původu za období 1990 – 2012

Skupina	Účinnost		Zrušeno předpisem	Číslo předpisu	Název předpisu
	Od	Do			
ŽP	2002	--	--	178/2002/ES	Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002 ze dne 28. ledna 2002, kterým se stanoví obecné zásady a požadavky potravinového práva, zřizuje se Evropský úřad pro bezpečnost potravin a stanoví se postupy týkající se bezpečnosti potravin, v platném znění.
VŽP	2002	2011	1069/2009/ES	1774/2002/ES	Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1774/2002 ze dne 3. 10. 2002, kterým se stanoví hygienická pravidla týkající se vedlejších živočišných produktů, které nejsou určeny k lidské spotřebě
VŽP	2002	--	--	185/2001 Sb.	Zákon o odpadech
ŽP	2003	--	--	2002/99/ES	Směrnice Rady 2002/99/ES ze dne 16. prosince 2002, kterou se stanoví veterinární předpisy pro produkci, zpracování, distribuci a dovoz produktů živočišného původu určených k lidské spotřebě
ŽP	2006	--	--	2004/41/ES	Směrnice evropského parlamentu a Rady 2004/41/ES, ze dne 21. dubna 2004, kterou se zrušují některé směrnice týkající se hygieny potravin a hygienických podmínek pro produkci některých produktů živočišného původu určených k lidské spotřebě a pro jejich uvádění na trh a kterou se mění směrnice Rady 89/662/EHS a 92/118/EHS a rozhodnutí Rady 95/408/ES
ŽP	2006	--	--	852/2004/ES	Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 852/2004 ze dne 29. dubna 2004 o hygieně potravin
ŽP	2006	--	--	853/2004/ES	Nařízení Evropského Parlamentu a Rady (ES) č. 853/2004 ze dne 29. dubna 2004, kterým se stanoví zvláštní hygienická pravidla pro potraviny živočišného původu
ŽP	2006	--	--	854/2004/ES	Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 854/2004 ze dne 29. dubna 2004, kterým se stanoví zvláštní pravidla pro organizaci úředních kontrol produktů živočišného původu určených k lidské spotřebě

Pokračování - Souhrn vybraných právních předpisů pro zemědělské produkty živočišného původu za období 1990 – 2012

Skupina	Účinnost		Zrušeno předpisem	Číslo předpisu	Název předpisu
	Od	Do			
ŽP	2006	--	--	882/2004/ES	Nařízení Evropského Parlamentu a Rady (ES) č. 882/2004 ze dne 29. dubna 2004 o úředních kontrolách za účelem ověření dodržování právních předpisů týkajících se krmiv a potravin a pravidel o zdraví zvířat a dobrých životních podmínkách zvířat
ŽP	2006	--	--	2073/2005/ES	Nařízení Komise (ES) č. 2073/2005 ze dne 15. listopadu 2005 o mikrobiologických kritériích pro potraviny
ŽP	2006	--	--	2074/2005/ES	Nařízení Komise (ES) č. 2074/2005 ze dne 5. prosince 2005, kterým se stanoví prováděcí opatření pro některé výrobky podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 853/2004 a pro organizaci úředních kontrol podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 854/2004 a (ES) č. 882/2004, kterým se stanoví odchylka od nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 852/2004 a kterým se mění nařízení (ES) č. 853/2004 a (ES) č. 854/2004
ŽP	2006	--	--	2075/2005/ES	Nařízení Komise (ES) č. 2075/2005 ze dne 5. prosince 2005, kterým se stanoví zvláštní předpisy pro úřední kontroly trichinel v mase
ŽP	2006	2010	1162/2009/ES	2076/2005/ES	Nařízení Komise (ES) č. 2076/2005, ze dne 5. prosince 2005, kterým se stanoví přechodná opatření pro provádění nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 853/2004, (ES) č. 854/2004 a (ES) č. 882/2004 a kterým se mění nařízení (ES) č. 853/2004 a (ES) č. 854/2004
ŽP	2008	--	--	1234/2007/ES	Nařízení Rady (ES) č. 1234/2007 ze dne 22. října 2007, kterým se stanoví společná organizace zemědělských trhů a zvláštní ustanovení pro některé zemědělské produkty („jednotné nařízení o společné organizaci trhů“)
ŽP	2009	--	--	834/2007/ES	Nařízení Rady (ES) č. 834/2007 ze dne 28. června 2007 o ekologické produkci a označování ekologických produktů a o zrušení nařízení (EHS) č. 2092/91
ŽP	2009	--	--	1235/2008/ES	Nařízení Komise (ES) č. 1235/2008 ze dne 8. prosince 2008, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 834/2007, pokud jde o opatření pro dovoz ekologických produktů ze třetích zemí

Pokračování - Souhrn vybraných právních předpisů pro zemědělské produkty živočišného původu za období 1990 – 2012

Skupina	Účinnost		Zrušeno předpisem	Číslo předpisu	Název předpisu
	Od	Do			
ŽP	2009	--	--	889/2008/ES	Nařízení Komise (ES) č. 889/2008 ze dne 5. září 2008, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 834/2007 o ekologické produkci a označování ekologických produktů, pokud jde o ekologickou produkci, označování a kontrolu
VŽP	2009	--	--	298/2009 Sb.	Zákon, kterým se mění zákon č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů
ŽP	2010	2013	--	1162/2009/ES	Nařízení Komise (ES) č. 1162/2009, ze dne 30. listopadu 2009, kterým se stanoví přechodná opatření pro provádění nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 853/2004, (ES) č. 854/2004 a (ES) č. 882/2004
ŽP	2010	--	--	395/2009 Sb.	Zákon o významné tržní síle při prodeji zemědělských a potravinářských produktů a jejím zneužití
VŽP	2011	--	--	1069/2009/ES	Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1069/2009 ze dne 21. října 2009 o hygienických pravidlech pro vedlejší produkty živočišného původu a získané produkty, které nejsou určeny k lidské spotřebě, a o zrušení nařízení (ES) č. 1774/2002 (nařízení o vedlejších produktech živočišného původu).
VŽP	2011	--	--	142/2011/ES	Nařízení Komise (EU) č. 142/2011 ze dne 25. února 2011, kterým se provádí nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1069/2009 o hygienických pravidlech pro vedlejší produkty živočišného původu a získané produkty, které nejsou určeny k lidské spotřebě, a provádí směrnice Rady 97/78/ES, pokud jde o určité vzorky a předměty osvobozené od veterinárních kontrol na hranici podle uvedené směrnice
ŽP	2012	--	--	931/2011/ES	Prováděcí nařízení Komise (EU) č. 931/2011 ze dne 19. září 2011 o požadavcích na sledovatelnost stanovených nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002 pro potraviny živočišného původu